

AYLIK BÜLTEN

EKİM 2021

İsrail işgal güçleri Kudüs'teki tarihi Yusufiye Mezarlığı'na yeni bir operasyon başlattı. Müslümanların ilk kıblesi Mescid-i Aksa'nın bulunduğu İslam beldesinde birçok tarihi yapıyı yıkan ve Aksa'ya her gün baskınlar düzenleyen Siyonistler, şimdi de mezarlığı yerle bir ediyor!

İsrail'in hedef aldığı Yusufiye Mezarlığı'ndaki oğlunun kabrinin başında günlerdir nöbet tutan anne Ula Nebabte ve işgale direnen Filistinliler ise darp edilerek ve yerlerde sürüklenerek alandan çıkarıldı. Dünyaya seslenen Ula Nebabte: "Müslümanlar arasında, insanlar arasında İsrail'e dur diyecek kimse kalmadı mı? Böyle bir insanlık dışı zulme karşı duracak kimse yok mu?" diye haykırdı.

SIYONİZM MEZARDA DA RAHAT VERMİYOR!

İmtiyaz Sahibi

Anadolu Gençlik Derneği
İstanbul Şubesi adına
Emrullah Demir

Genel Yayın Yönetmeni

Salih Eser

Yayın Sorumlusu

Mahmud Özdemir

Yayın Kurulu / Editörler

Fahrettin Uras
Yunus Emre Kaynak
Oğuzhan Çördük
Mehmet Furkan Bülbül
İbrahim Yetimova

Grafik Tasarım

P. Yusmar Yusuf
Yunus Emre Öter

Teknik Sorumlu

Muhammet Emin Çelik
İbrahim Koçak

Hukuk Danışmanı

Av. M. Çağrı Soyer
Av. Baki Coşkun

İletişim

Ali Kuşcu Mh. Tetimmeler Sk.
No: 9 Fatih / İstanbul
+90 535 921 45 31
info@muslimport.com

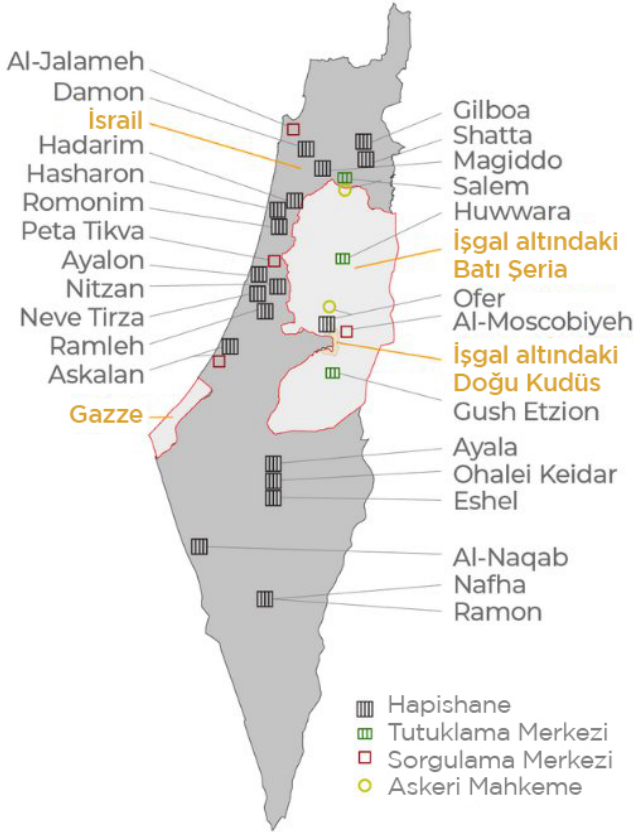
İçindekiler

- 04** Oğuzhan Asiltürk Rahmet-i Rahman'a Kavuştu
- 08** Küresel Çapta İnternet ve Sosyal Medya Erişim Krizi
- 14** Hindistan ve Çin Arasındaki Sınır Gerilimi Devam Ediyor
- 15** MOSSAD ve CIA Radarındaki Bir Nükleer Bilimci: Abdul Kadir Khan
- 18** İşgalci İsrail'den Mavi Marmara Küstahlığı!
- 20** Avrupa Ülkelerinde Kriz: Hükümetler Kurulamıyor
- 22** Yemenli Çocukların Oyuncakları: Mayınlar
- 24** Savaş Mağduru Afgan Çiftçiler Kuraklık Krizi İle Karşı Karşıya
- 26** Dünden Bugüne Doğu Türkistan Meselesi
- 32** Dış ve İç Etkenlerin Kısacasında Sudan

İSRAİL HAPİSHANELERİNDE TUTULAN FİLİSTİNLİLER

Şu anda İsrail ve işgal altındaki Filistin topraklarındaki İsrail hapishanelerinde 4 bin 650 Filistinli tutuklu bulunuyor. Filistinliler onları İsrail'in yasadışı işgaline son vermeye çalışan siyasi esirler olarak görüyor.

İsrail hapishaneleri ve gözaltı merkezleri

MUSLIM PORT

www.muslimport.com
f t i m muslimportcom

4,650

İsrail cezaevlerinde tutulan toplam siyasi tutuklu sayısı

520

idari tutuklular (suçlanmadan veya yargılanmadan tutulanlar)

200

çocuk mahkumlar

40

kadın mahkumlar

544

müebbet hapis cezası

499

20 yıldan fazla hapis cezasını çekenler

Oğuzhan Asiltürk Rahmet-i Rahman'a Kavuştı

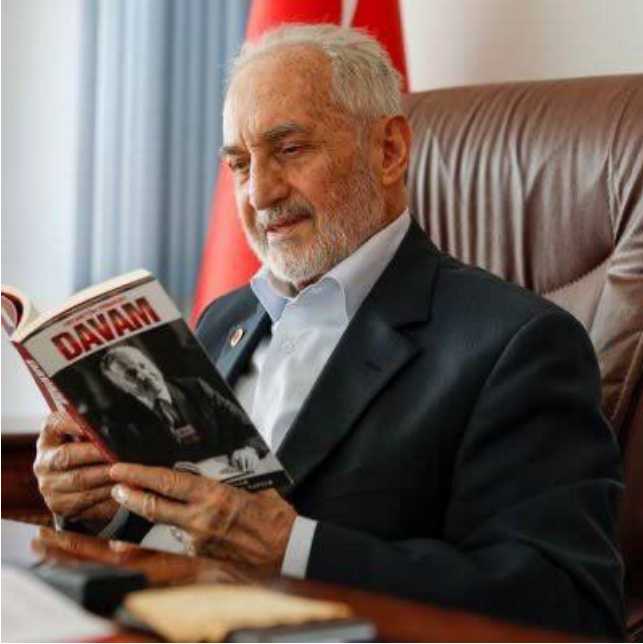
● 01 EKİM

Saadet Partisi Yüksek İstişare Kurulu (YİK) Başkanı Oğuzhan Asiltürk, tedavi gördüğü hastanede 86 yaşında vefat etti. Cenaze namazının 2 Ekim Cumartesi günü öğle namazına müteakip Ankara Hacı Bayram Veli Camii'nde kılınacağı bildirildi.

Muslim Port Haber Merkezi | Yunus Emre Kaynak

Saadet Partisi Yüksek İstişare Kurulu (YİK) Başkanı ve Milli Görüş Vakfı Genel Başkanı Oğuzhan Asiltürk, tedavi gördüğü hastanede 86 yaşında hakkın rahmetine kavuştu. Asiltürk'ün vefatına ilişkin Sağlık Bakanı Fahrettin Koca açıklama yaptı. Koca, "Son dönemlerde coroner arter ve kalp yetersizliği tanılarıyla takip ediliyordu . sabah 09.00'da kaybetmiş bulunuyoruz. Yakınlarına sevenlerine baş sağlığı diliyorum. Başımız sağolsun mekanı cennet olsun" dedi.

Oğuzhan Asiltürk ve eşi, 13 Eylül'de İstanbul'da zatürreye bağlı gelişen nefes darlığı nedeniyle rahatsızlanarak Ankara Şehir Hastanesine getirilmiş, burada tedavi altına alınmıştı.

Cenaze Namazı 2 Ekim Cumartesi Ankara'da Kılındı

Oğuzhan Asiltürk'ün cenaze namazının 2 Ekim Cumartesi günü öğle namazına müteakip Ankara Hacı Bayram Veli Camii'nde kılındı. Oğuzhan Asiltürk'ün naaşı Hacı Bayram Veli Camii'nde kılınacak cenaze namazının ardından Cebeci Asri Mezarlığı'na defnedildi.

Yurt İçi ve Yurt Dışından Taziye Mesajları Geldi

Milli Görüş'ün mihenk isimlerinden Oğuzhan Asiltürk, siyasi hayatı boyunca merhum Milli Görüş lideri Necmettin Erbakan'a yol arkadaşlığı yaptı, 5 dönem milletvekilliği, CHP-MSP koalisyonu ile Milliyetçi Cephe hükümetlerinde İçişleri ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı görevlerinde bulundu.

Oğuzhan Asiltürk'ün vefatı başta ailesi olmak üzere Milli Görüş camiasını derinden üzdü. Asiltürk'ün vefatı sonrası yurt içi ve yurt dışından taziye mesajları geldi. Siyasi parti genel başkanları, gazeteciler, STK yöneticileri, bakan ve bakan yardımcılar Oğuzhan Asiltürk için başsağlığında bulundu.

Saadet Partisi lideri Temel Karamollaoğlu, Asiltürk'ün vefatına ilişkin, "Yüksek İstişare Kurulu Başkanımız, yol arkadaşımız ve dava adamı Oğuzhan Asiltürk ahirete irtihal etmiştir. Milletimizin ve camiamızın başı sağolsun. Mekanı cennet, makamı âli olsun" dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ise sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada şunları kaydetti:

“Bugün vefat haberini aldığımız, Millî Görüş Vakfı ve Saadet Partisi Yüksek İstişare Kurulu Başkanı, siyasi tarihimizin önemli isimlerinden, çok kıymetli ağabeyimiz Sayın Oğuzhan Asiltürk’e Cenab-ı Allah’tan rahmet niyaz ediyorum. Mekânı cennet olsun. Oğuzhan ağabeyimin muhterem ailesine, Türkiye’deki ve yurt dışındaki sivil toplum ve siyaset camiasına Allah’tan sabr-ı cemil diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun.”

TBMM Başkanı Mustafa Şentop ise yaptığı açıklamada, “Çok değerli siyaset adamı, kıymetli büyüğümüz Oğuzhan Asiltürk bekâ âlemine irtihal etmiştir. Kendisine Allah’tan rahmet, ailesine sabırlar diliyorum. Başımız sağolsun. Mekanı cennet olsun.” ifadelerini kullandı.

KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar ise yaptığı açıklamada: “Kıbrıs Barış Harekatı talimatını veren Hükümetin İçişleri Bakanı, Saadet Partisi Yüksek İstişare Kurulu Başkanı Sn Oğuzhan Asiltürk’ün vefatını üzüntü ile öğrenmiş bulunmaktayım. Merhuma Allah’tan rahmet ailesine ve milletimize başsağlığı dilerim” ifadelerini kullandı.

Moro’da Merhum Asiltürk İçin Dualar Edildi

Saadet Partisi Yüksek İstişare Kurulu (YİK) Başkanı merhum Oğuzhan Asiltürk’ün vefatı dolayısıyla Moro’daki bir yetimhanede ise dualar edildi ve Fatiha Suresi okundu.

● 01 EKİM

Arakanlı Müslümanların Sesi Mohib Ullah Şehid Edildi

Arakanlı Müslümanların lideri olarak vasıflandırılan Mohib Ullah, Bangladeş'in güneyindeki bir mülteci kampında bilinmeyen kimseler tarafından silahla ateş açılarak şehid edildi.

● 02 EKİM

Katar'da Seçim Heyecanı: 41 Üyeli Şura Meclisi Seçimleri İçin Halk Sandık Başında

Katarlı seçmenler, 1972'de Şura Meclisi'nin kurulmasından bu yana ülkede düzenlenecek ilk parlamento seçimleri için bugün sandığa gidiyor.

● 05 EKİM

İsrail Bu Yıl 20 Binden Fazla Yahudi Taşdı

Yılbaşından bu yana işgal altındaki Filistin topraklarına 20 bin 360 Yahudi göçmen getirildiği ve bu rakamın geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 31 daha fazla olduğu bildirildi.

● 11 EKİM

ABD İle Görüşmeler 'Olumlu' Geçti Diyen Taliban, AB İle Müzakerelere Başladı

Afganistan'da devlet yönetimini ele geçiren Taliban örgütü, Katar'ın Başkenti Doha'da ABD'li yetkililerle görüşmesinin ardından Avrupa Birliği (AB) ülkeleriyle müzakerelere başladı.

● 11 EKİM

Irak'taki Erken Seçimlerde Rekor Düşüş: Katılım Yüzde 19'da Kaldı

Irak'ta düzenlenen genel seçimlerde oy verme işlemi biterken, katılımın rekor oranda düşerek yüzde 19 civarında kaldığı açıklandı.

● 14 EKİM

Bosna Hersek'te Mülteciler Bu Kışa da Hazırlıksız Giriyor

Bosna Hersek-Hırvatistan sınırındaki göçmenler kışı çadırlarda geçiriyor. Geceleri hava sıcaklığının 0 dereceye kadar düştüğü bölgede, çoğu Afganistan'dan 300 civarında göçmen eşleri ve çocukları ile ağır koşullarda yaşam mücadelesi veriyor.

● 15 EKİM

İsrail'den Kudüs'ü Bölme Haritası: Binlerce Konut İnşa Ediliyor!

İsrail işgal yönetimi, Kudüs'ün 'jeopolitik haritasında' kapsamlı bir değişiklik yapmak ve gelecekte şehrin bölünmesine neden olacak olası bir çözüm olasılığını engellemek amacıyla oluşturduğu plan kapsamında Kudüs'te binlerce işgal konutları inşa etmeye çalışıyor.

● 19 EKİM

İsrail Mescid-i Aksa'nın Bitişindeki Yusufiye Mezarlığını Yıkıyor

Mescidi Aksa'nın bitişindeki Yusufiye Mezarlığı'nda, Kudüs'teki işgal belediyesi tarafından Tevat Parkı'na dönüştürülmesi amacıyla yürütülen yıkım devam ediyor. Kudüs'teki İslami Vakıflar İdaresinin, yıkım ve tahribatın durdurulması amacıyla yaptığı başvuru da reddedildi.

● 19 EKİM

İsrail, İran'ın Nükleer Programını Hedef Almak İçin 1,5 Milyar Dolar Ayırdı

İsrail merkezli Kanal 12 televizyonuna göre, İsrail hükümeti, İran'ın nükleer tesislerine saldırı kabiliyetini artırmak için 5 milyar şekel (1,5 milyar dolar) bütçeyi onayladı.

● 21 EKİM

Yahudi İşgalciler Ramallah'ta 300 Zeytin Ağacını Tahrip Etti

Yahudi sivil işgalcilerin, Batı Şeria'nın orta kesiminde bulunan Ramallah şehrinin batısında yer alan bir tarım arazisinde yine Filistinlilerin zeytin bahçelerine saldırdığı ve 300 zeytin ağacını tahrip ettiği belirtildi.

● 21 EKİM

Türkiye'deki Mossad Çetesine Operasyon

Milli İstihbarat Teşkilatı, İsrail istihbarat teşkilatı MOSSAD'ın, Türkiye'deki İsrail karşıtları ve Türkiye aleyhine faaliyet yürüttüğünü tespit etti. Bir yıl boyunca izlenen 15 kişiden oluştuğu belirlenen, 5 hücrelik şebekeye operasyon düzenlendi ve hepsi gözaltına alınarak tutuklandı.

● 21 EKİM

AB, ABD'ye Askeri Bağımlılığını Azaltmak İçin 'Müdahale Gücü' Kuruyor

AB'de, ABD'ye bağımlılığın azaltılmasını öngören girişimler hız kazandı. Almanya'nın da aralarında bulunduğu 5 üye ülke, kriz anlarında hızla harekete geçecek bir askeri müdahale gücü oluşturulması önerisinde bulundu.

Küresel Çapta İnternet ve Sosyal Medya Erişim Krizi

• 5 EKİM

Küresel düzeyde en yaygın kullanılan akıllı telefon uygulamalarından WhatsApp, Instagram ve Facebook'a erişim soruna dönüştü. Aynı zamanda internet erişimlerinde de sıkıntılar yaşandığı bildirildi. Tüm dünyada yaşanan internet krizinin sebebi ile ilgili çeşitli iddialar tartışılmaya devam ediyor.

Muslim Port Haber Merkezi | Yunus Emre Kaynak

Dünya çapındaki erişim probleminden etkilenen platformların Facebook şirketine ait olması sebebiyle, sorunun Facebook'un veri merkezlerindeki bir problem nedeniyle ortaya çıkmış olabileceği tahmin ediliyor.

Kullanıcılar Instagram'a erişmek istediklerinde hata ile karşılaşılıyor. Whatsapp üzerinden mesaj gönderilemiyor.

Whatsapp'tan yapılan açıklamada "Bazı kullanıcıların Whatsapp'ta erişim sorunu yaşadıklarını biliyoruz. Uygulamanın normale dönmesi için çalışıyoruz." denildi.

New York Times'a konuşan bir Facebook yetkilisi, bir siber saldırının söz konusu olmadığını, sadece bir siber saldırının tüm sistemleri devre dışı bırakma ihtimalinin oldukça zayıf olduğunu söyledi.

Cloudflare teknoloji uzmanı John Graham-Cumming'a göre ise sorun Facebook veri sağlayıcılarından kaynaklanıyor.

İnternete erişim sorunlarını raporlayan NetBlocks platformu da Facebook'a ait uygulamaların çöktüğünü duyurdu.

Tüm dünyadan kullanıcılar, konuyla ilgili Twitter üzerinden binlerce paylaşım yaptı.

İlerleyen dakikalarda Facebook'tan da bir açıklama geldi.

Açıklamada Facebook ürünlerine erişim sorunu olduğunun farkında olduklarını ve uygulamaların en kısa sürede normale dönmesi için çalıştıklarını bildirdi.

Instagram'dan da benzer bir açıklama yapıldı.

Türkiye Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı Ömer Fatih Sayan da, sosyal medya platformlarında dünya genelinde erişim sorunu yaşandığını ve bundan Türkiye'deki kullanıcıların da kısmen etkilendiğini bildirdi.

Facebook Hisseleri Erişim Sorunuyla Yüzde 5'in Üzerinde Değer Kaybetti

Sosyal medya platformları Whatsapp, Instagram ve Facebook'a dünya genelinde yaşanan erişim sorununun etkisiyle Facebook'un hisseleri yüzde 5'in üzerinde düştü.

Sosyal medya devlerine dünya genelinde yaşanan erişim sorunu, her üç sosyal medya platformunu çatısında barındıran Facebook'un New York borsasında işlem gören hisselerini de olumsuz etkiledi.

Söz konusu uygulamalara erişim sorunu devam ederken, Facebook'un hisseleri yüzde 5'in üzerinde değer kaybetti

Eski Facebook Çalışanı Şirket Politikalarına Dair Çarpıcı İddialar Ortaya Atmıştı

Facebook'un yanlış bilgilendirme ile mücadele ekibinin eski müdürü, şirketin iş modelinin nefret söylemini teşvik ettiğini, demokrasiye zarar verdiğini ve hatta "toplumları parçaladığını" söyledi.

Bu yıl mayıs ayında Facebook'tan ayrılan Frances Haugen, Instagram'ın genç kızların ruh sağlığı üzerindeki etkisini ortaya koyan raporlar da dahil olmak üzere şirket içi araştırmaları geçen ay Wall Street Journal'a sızdıran muhbirdi.

Pazar günü Amerikan TV kanalı CBS'e konuşan Haugen, Facebook için çalışırken, ürününü daha güvenli hale getirmek yerine büyümeye öncelik veren bir şirket olduğunu gördüğünü söyledi.

Haugen, CBS'teki 60 Dakika programına verdiği demeçte, "Tekrar tekrar gördüğüm şey, halk için neyin iyi olduğu ile Facebook için neyin iyi olduğu arasında çıkar çatışmaları olduğuydu ve Facebook tekrar tekrar kendi çıkarlarını optimize etmeyi seçti" dedi.

Haugen, Haziran 2019'da Facebook'a katıldı ve seçimlerle ilgili yanlış bilgilerle mücadele etmekle görevli bir ekip üzerinde çalışıyordu.

Kasım 2020'deki ABD başkanlık seçimleri öncesinde Facebook, seçmenlerin doğru bilgilere ulaşması ve seçim sonrası karışıklık risklerini azaltmaya yardımcı olacağı taahhüdünü vermişti. Bunun için de bir dizi önlem duyuruldu.

Şirket İçi Raporda Sarsıcı İfadeler

Haugen tarafından CBS'ye sağlanan Facebook belgelerine göre şirket, hem platformlarında nefret söyleminin yayıldığı hem de ne kadar zorlu bir sorun teşkil ettiğinin farkında.

Şirket içi bir raporda, "Facebook'ta nefretin sadece yüzde 3-5'i ve şiddete teşvikin sadece yüzde 0,6'sı hakkında bir şeyler yapabilecek kapasitede olduğumuzu tahmin ediyoruz. Üstelik bu konuda dünyanın en iyi strateji ve takımlarına sahip olmamıza rağmen" deniyor.

Rapordaki bir başka ifade de; "Facebook ve alt uygulamalarındaki nefret söylemi, bölücü siyasi konuşma ve yanlış bilgilerin dünyanın dört bir yanındaki toplumları etkilediğine dair çeşitli kaynaklardan kanıtlarımız var" deniliyor.

Haugen'e göre, Facebook'un nefret söylemi sorununu çözmek, daha yoğun içerik denetimi ve daha katı kurallardan fazlasını gerektirebilir.

Haugen, kullanıcılara hangi içeriğin gösterileceğine karar veren algoritmada 2018'de yapılan bir değişikliğin, öfkeli bir yanıtı tetikleme olasılığı daha yüksek olan içeriği tercih edilmesine neden olduğunu kaydetti.

Haugen "Facebook etkileşim ve tepki alan içerik için optimizasyon yapıyor. İnsanları öfkeye teşvik etmek, diğer duygulardan daha kolay" diyor.

Haugen, şirketin, kârını etkileyebileceği için algoritmayı değiştirmek istemediğini iddia etti ve sözlerini şöyle tamamladı:

"Facebook, algoritmayı daha güvenli olacak şekilde değiştirilirse, insanların sitede daha az zaman harcayacaklarını, daha az reklama tıklayacaklarını, daha az para kazanacaklarını fark etti. Facebook'ta kimse kötü niyetli değil, ancak teşvik edilen şeylerin hiyerarşisi yanlış. Facebook, daha fazla içerik tükettiğinizde daha fazla para kazanıyor. İnsanlar duygusal bir tepki uyandıran şeylerle uğraşmaktan zevk alıyor ve ne kadar çok öfkeye maruz kalırlarsa, o kadar çok etkileşime giriyorlar ve o kadar çok tüketiyorlar."

'1.5 Milyardan Fazla Facebook Kullanıcısının Kişisel Bilgileri Satılığa Çıkarıldı'

Privacy Affairs, 1.5 milyardan fazla Facebook kullanıcısının kişisel ve özel bilgilerinin popüler bir hacker forumunda satılmaya başlandığını aktardı.

Privacy Affairs'de yer alan habere göre söz konusu olayın, şimdiye kadar Facebook tarihinde en büyük ve en önemli bilgi sızıntısı olduğu ifade edilirken, sızıntıların internet kullanıcıların 'siber suçluları ve ilkesiz reklamcıları' tarafından küresel çapta hedef alınmasına yol açacağı belirtildi.

Öte yandan, sızıntının, 500 milyon kullanıcının etkilendiği ve birkaç ay önce meydana gelen sızıntıyla bağlantısı olmadığı da tahmin ediliyor.

Facebook Neden Çöktü?

Facebook'un sınır geçit protokolünde yapılan yeni bir ayar sebebiyle çöktüğü tahmin ediliyor. Şirketin yeni bir güncellemeyi yayına aldığı bunun hemen ardından bütün sistemlerin patladığı fikri hakim.

Sorunun nedeni henüz tespit edilemezken, bir siber güvenlik firmasının üst düzey yetkilisi Dane Knecht, internet trafiğini ulaştırmak üzere ağlar tarafından kullanılan Facebook Sınır Geçit Protokolü yollarının "internetten çekildiğini" ifade etti.

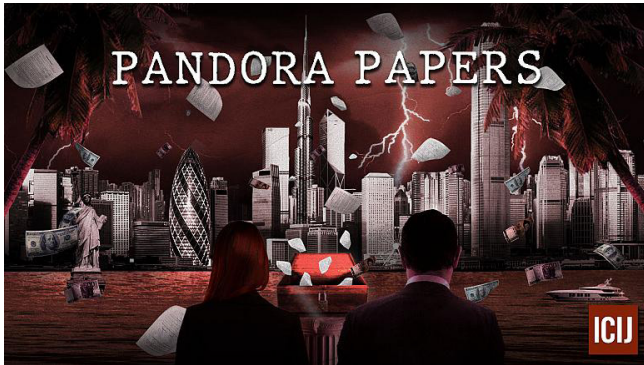
İngiliz Daily Mail gazetesinin haberine göre, siber güvenlik uzmanı Kevin Beaumont, Twitter'dan yaptığı paylaşımında, "Bu çok büyük bir konfigürasyon hatasına benziyor, Facebook şu sıralar esasen internette yok" ifadelerini kullandı.

İnternet üzerindeki kararların ana makinelerine gönderilmesi işlemine izin veren modele Sınır Geçit Protokolü (BGP) denir. Yani bu protokolle sistemleriniz internete bağlanır. Ağla etkileşim halinde olur. Eğer bu protokol çalışmazsa dışarıyla etkileşim kesilir. Yani Facebook, Instagram, WhatsApp ve Oculus'un dış dünyayla bağlantısı kesilmiş durumda.

Erişim Sorunu Çözmek İsteyen Facebook Çalışanları Ofise Giremiyor

New York Times muhabiri Sheera Frenkel, Facebook çalışanlarının, erişim sorununu çözmek için gittikleri ofise giremediklerini belirtti.

Frenkel, Twitter hesabından yaptığı paylaşımında, "Az önce bir FB çalışanı telefonla bana, erişim sorununu değerlendirmek isteyen personelin bu sabah binaya giremediğini söyledi, çünkü kartları kapıdaki kilidi açamıyor" ifadesini kullandı.

Pandora Belgeleri İle Bağlantısı Olduğu İddia Ediliyor

Uluslararası Araştırmacı Gazeteciler Konsorsiyumu (ICIJ) 12 milyona yakın dosyadaki verilere dayanarak dünya liderlerine, siyasetçilere ve ünlülere ait gizli finansal bilgileri dünya kamuoyuyla paylaştı.

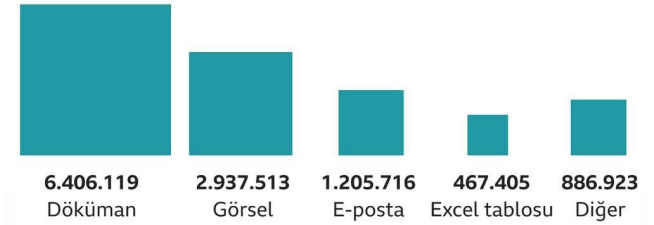
Pandora Papers (Pandora Belgeleri) adı verilen dosyada, aralarında Ürdün Kralı II. Abdullah, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve ailesi, Ukrayna Cumhurbaşkanı Vladimir Zelenskiy ve eski İngiltere Başbakanı Tony Blair gibi birçok dünya lideri ve ünlünün vergi cennetlerinde bulunan hesaplarına ilişkin bilgiler aktarılıyor.

Belgelerde ayrıca Türkiye, Amerika Birleşik Devletleri, Hindistan, Brezilya ve başka ülkelerden 130 milyarların hesaplarına ilişkin ayrıntılara da yer veriliyor.

AB Komisyonu, Pandora belgeleriyle ilgili yaptığı açıklamada, "Adı geçen şahıslarla ilgili yorum yapma konumunda değiliz. Komisyon, genel olarak şeffaflığı destekliyor; vergi usulsüzlüğüne karşı çalışmayı sürdürmeliyiz" ifadelerine yer verdi.

Belgeler arasında neler var?

Diğer sızdırılan belgelerle kıyas

	Yıl	Veri	Belge
Offshore Sızıntıları	2013	260 GB	2,5 milyon
Panama Belgeleri	2016	2,6 TB	11,5 milyon
Paradise Belgeleri	2017	1,4 TB	13,4 milyon
Pandora Belgeleri	2021	2,94 TB	11,9 milyon

GB: Gigabyte, 1,000GB = 1TB, TB: Terabyte

Belgeler Nasıl Ortaya Çıktı?

117 ülkedeki 150 medya kuruluşunda 600'den fazla gazetecinin bir yıl süren çalışmalarıyla ortaya çıkarılan ve dünyanın en büyük gazetecilik ortaklığından biri olan çalışmada elde edilen milyonlarca belge ile 35 siyasi lider, 91 ülkede 330'dan fazla siyasetçi ve kamu görevlisi ve ünlüye ait bilgiler ifşa edildi.

Pandora Belgeleri ismi açıklanmayan hesap sahiplerinin vergi cennetlerinde bulunan gizli banka hesaplarını, özel jetlerini, yatlarını, malikanelerini ve Picasso, Banksy ve diğer başka ustaların sanat eserlerini açığa çıkarıyor. Zengin elitlerin deniz aşırı sınırlarında sızdırıldığı belgelerde bu kişilerin vergi ve gizlilik cennetlerini kullanarak nasıl mülk satın aldıklarını, servetlerini gizlediklerini ve vergiden kaçındıklarını ortaya koyuyor.

Pandora Belgeleri'nin odağında müşterilerine şirket kurmada yardımcı olmak için özel yetkili 14 offshore (deniz aşırı) şirket yer alıyor.

Belgelerde Hangi Siyasiler Var?

Belgelerde öne çıkan en önemli isimlerden biri Ürdün Kralı II. Abdullah. Belgelerde kralın vergi cennetlerinde kayıtlı paravan şirketler aracılığıyla İngiltere ve ABD’de toplam 105 milyon dolar değerinde 14 lüks ev satın aldığı belirtildi.

Önemli bir diğer isim ise önümüzdeki hafta sonu yapılacak genel seçimlerde gücünü pekiştirmeyi uman Çekya Başbakanı Andrej Babis. Babis’in denizaşırı şirketler aracılığıyla Fransa’nın Cannes kenti yakınlarında 22 milyon dolar değerinde lüks konut satın aldığı ancak mülkiyetini gizli tuttuğu bildirildi.

Pandora Belgeleri’nde Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ve ailesine ilişkin bilgiler de sızdırıldı.

Aliyev’in Londra’da 11 yaşındaki oğlu için 33 milyon sterline bir daire aldığı bilgisi yer alıyor. Ayrıca Aliyev ailesi ve yakınlarının 400 milyon dolarlık emlak anlaşmalarıyla bağlantıları olduğu bildiriliyor.

Kenya Devlet Başkanı Umumi Kenyatta’nın yıllarca offshore kurumlar aracılığıyla kişisel servetini katladığı, Pakistan Başbakanı İmran Khan’ın ise yakın çevresindeki kilit isimlerin gizlice milyonlarca dolar değerinde şirket sahibi olduğu açıklandı.

Belgelerde ayrıca Ukrayna Cumhurbaşkanı Vladimir Zelenskij ve geçtiğimiz günlerde silahlı saldırıya uğrayan danışmanı Sergey Şefir’e ilişkin iddialar yer alıyor. Belgelerde lider koltuğuna oturmadan önce oyuncu olan Zelenskij’nin British Virgin Adaları’nda bir paravan şirkette hisse sahibi olduğu belirtiliyor. Sızdırılan belgelerde Maltex Multicapital Corp adlı bu şirketin film prodüksiyonu ve dağıtımını şirketlerinde hissesi bulunuyor.

Belgelerdeki diğer bazı önemli isimler ise şu şekilde:

Lübnan Başbakanı Necip Mikati, Birleşik Arap Emirlikleri Başbakanı Muhammed bin Reşit al Maktum, Karadağ Cumhurbaşkanı Milo Djukanoviç, Şili Cumhurbaşkanı Sebastian Pinera ve eski İngiltere Başbakanı Tony Blair belgelerde adı geçen diğer bazı siyasiler.

Belgelerde Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin’e yakın üç isim yer alması dikkat çekti. Bu kişilerden birinin Putin’in yakın çevresinden Gennady Timşenko, diğerinin Putin’in “resmi olmayan propoganda danışmanı” Konstantin Ernst ve üçüncüsünün ise başkanlık çalışanlarından Svetlana Krivonogikh olduğu belirtiliyor.

Göze çarpan bir diğer isim de eski İngiltere Başbakanı Tony Blair. Belgelerde Tony Blair ve eşinin bir vergi cennetinde kayıtlı bir şirket satın alarak, Londra’da o şirkete kayıtlı yaklaşık 6.5 milyon sterlin değerindeki ofise 300 bin sterlinlik damga vergisi ödemeden sahip oldukları kaydediliyor.

Ayrıca eski IMF Başkanı Dominique Strauss-Kahn da belgelerde adı geçen üst düzey isimlerden biri. Belgelerde çeşitli ülkelere birçok eski başbakan ve bakanın da adı geçiyor.

ICIJ Daha Önce Panama ve Cennet Belgeleri’ni Ortaya Çıkarmıştı

ICIJ’ye göre Pandora Belgeleri, otoriter rejimlerin ve eşitsizliğin giderek yayıldığı bir dönemde para ve gücün nasıl dağıldığına ve hukuk kuralları esnetilerek ya da çiğnenerek nasıl zengin ülkeler tarafından mali gizlilik sağlanabildiğine dair eşitsiz bakış açısını gözler önüne seriyor.

ICIJ ve ortak çalıştığı medya kurumlarının ifşa ettiği belgeler gizli para işlerinin küresel siyasete ne kadar derin nüfuz ettiğini gün yüzüne çıkarıyor. ICIJ buna rağmen hükümetlerin ya da küresel kurumların denizaşırı finansal suistimallerin sona erdirilmesiyle ilgili bu kadar az yol almasının düşündürücü olduğuna dikkat çekiyor.

ICIJ daha önce dünya gündemini sarsan, birçok ülkede siyasi çalkantıya neden olan Panama ve Paradise (Cennet) Belgeleri’ni ortaya çıkarmıştı. Konsorsiyum son olarak geçtiğimiz günlerde Amerikan bankalarının gönderdiği Şüpheli Faaliyet Raporları’nın (Suspicious Activity Reports, SAR) gün yüzüne çıkmasıyla terörizmin finansmanı ve kara para aklama gibi konularda dünyadaki önemli bankaların oynadığı yasa dışı rolünü ortaya koyan FinCEN (Financial Crime Enforcement Network) Belgeleri’ni ifşa etmişti.

Çekya Başbakanı: 22 Milyon Dolar Bana Ait, Yanlış Bir Şey Yapmadım

Çekya Başbakanı Andrej Babis, Pandora Belgeleri’nde iddia edilen 22 milyon dolar tutarındaki off shore hesapları ve Fransa’da kendi adına satın alınan dev emlak yatırımı için “Yanlış bir şey yapmadım. Tüm para giriş ve çıkışları vergilidir.” dedi.

Babis konuyla ilgili olarak, “Söz konusu para (22 milyon dolar) bir Çekya bankasından çıktı ve vergisi ödendi. Bu bana ait bir para ve tekrar Çekya bankasına geri döndü.” diye konuştu.

CNN Prima News'e konuşan Çekya Başbakanı, tüm hesapların kendisine ait olduğunu belirterek "hiçbir şekilde yanlış bir şey yapmadığını" söyledi.

Ürdün Kralı Abdullah: Usulsüz Durum Yok, Kamu Kaynakları Kullanılmadı

Ürdün Kralı II. Abdullah, Pandora Belgeleri ile 'vergi cennetlerinde' ortaya çıkan hesaplarına ilişkin yaptığı açıklamada, usulsüz bir durum olmadığını ve kamu kaynağı harcanmadığını ileri sürerek hakkındaki haberleri yalanladı.

Ortaya çıkan durumun "abartıldığını" belirten Ürdün Kralı, 100 milyon dolardan fazla olduğu bildirilen işlemler hakkında güvenlik ihtiyaçları nedeniyle bilgi verilmediğini ve yurtdışındaki lüks ev satın alımında herhangi bir uygunsuzluk olmadığını söyledi.

Rönesans Holding'den 'Pandora Belgeleri' Açıklaması: Mevzuata Aykırı Hiçbir İşlem Yok

Yayınlanan Pandora Belgeleri'nde Türkiye'den adı geçen Rönesans Holding, vergi cennetlerine para aktardığı ve 105 milyon dolar bağış iddialarını yalanladı.

Pandora Papers (Pandora Belgeleri) adı verilen 12 milyona yakın dosyada adı geçen Rönesans Holding açıklama yayınlayarak iddialara cevap verdi. Pandora Belgeleri'nde Türk milyarder ve inşaat kralı Erman Ilıcak'ın adı geçiyordu.

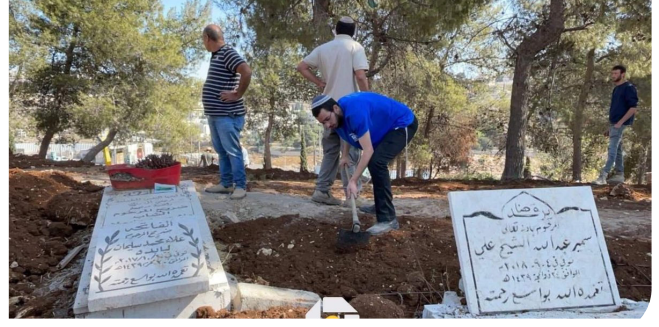
Rönesans Holding'den yapılan açıklamada, "Rönesans, hiçbir zaman yurt içinden yurt dışına yerel ya da uluslararası mevzuata aykırı herhangi bir fon transferi yapmamıştır. Bu konularla ilgili tüm beyan, bildirim ve açıklamalar ilgili yerel ve uluslararası mevzuata uygun olarak ilgili makamlara yapılmıştır." denildi.

● 22 EKİM

Türkiye'nin de Aralarında Bulunduğu 43 Ülke Çin'i Kınadı

Türkiye ve Almanya'nın aralarında bulunduğu 43 ülke tarafından imzalanan ortak açıklama ile Çin, Doğu Türkistan'da Uygur Türkleri ve diğer azınlıklara uygulanan baskı ve şiddet nedeniyle kınandı.

● 26 EKİM

Kudüs'deki Yusufiye Mezarlığında Yıkım Devam Ediyor

İsrail işgal güçleri, Mescid-i Aksa'nın doğu tarafından bitişindeki Yusufiye Mezarlığı'nda başlattığı arazi çalışması ve mezarları yıkma girişimlerini ikinci günde de sürdürdü. Yıkıma direnen bazı Filistinliler ise gözaltına alındı.

● 25 EKİM

Batı'ya Taviz Fayda Etmedi!

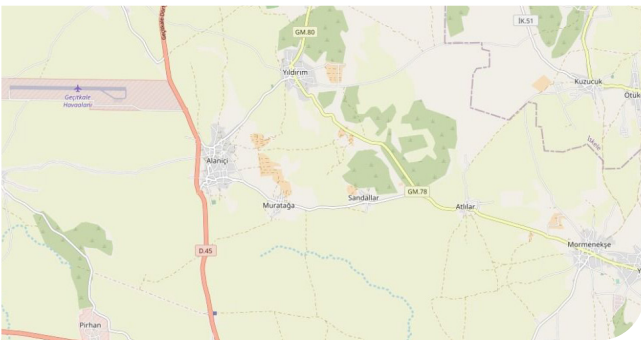
FATF, kara paranın aklanması ve terörizmin finansmanını engellemede eksikleri olduğu için Türkiye'nin, daha sıkı izlenmesini gerektiren gri listeye alındığını duyurdu.

● 30 EKİM

Türkiye'nin SiHA'ları Avrupa'yı Karıştırdı, Peş Peşe Tepki Geldi

Almanya ve Fransa, Ukrayna'nın Donbas'ta Türk yapımı SiHA kullanımına tepki gösterdi. Fransa endişe duyduklarını açıklarken, Almanya İHA kullanabilecek tek gücün AGİT olduğunu açıkladı.

● 26 EKİM

İşgalci İsrail KKTC'de Yer Satın Almaya Devam Ediyor

İşgalci İsrail rejimi, Türkiye'nin KKTC'de konuşlandığı Geçitkale Hava Üssü'ne beş kilometre yakınlıktaki bölgede yaklaşık bin dönümlük arazi satın aldı.

Hindistan ve Çin Arasındaki Sınır Gerilimi Devam Ediyor

● 12 EKİM

Hindistan ve Çin arasındaki sınır gerginliği 17. ayını geride bırakırken kış mevsiminin gelmesiyle birlikte taraflar askerlerini ileri karakollarına kaydırmaya başladı.

Muslim Port Haber Merkezi | Fahrettin Uras

İki taraf arasında süregelen görüşmelerin sınır boyunca süren çatışmaların alevini dindirmeye yetmediği bildirilirken çatışmalar 17. ayına girdi.

Devam eden anlaşmazlık yüzünden iki ülke de Ladak bölgesinde hakim olan dondurucu kış şartlarında askerlerini tutmaya devam edecek.

Hindistan Savunma Bakanlığı geçtiğimiz pazartesi günü yaptığı açıklamada Çin tarafına "yapıcı öneriler" sunulduğunu fakat bunların kabul edilmediğini, ileriye dönük yapıcı herhangi bir öneri de sunulmadığını belirtti.

Çin ordusu ise yaptığı açıklamada "Hint ordusunun mantıksız ve gerçekçi olmayan istekleri müzakereleri zora sokmuştur." ifadelerine yer verdi.

Her iki ordudan komutanlar, iki aylık bir aradan sonra pazar günü Ladak bölgesinin Çin tarafındaki Moldo'da görüşmeler için bir araya geldi.

Her iki ülke de Fiili Kontrol Hattı (LAC) adı verilen fiili sınır boyunca topçu, tank ve savaş jetleri tarafından desteklenen on binlerce asker ile bölgede varlık gösteriyor.

Şubat ayından bu yana hem Hindistan hem de Çin ordusu buzul bir göl olan Pangong Tso'nun kuzey ve güney kıyılarındaki bulunan birliklerini geri çekse de asker sayısını artırmaya devam ediyorlar.

Hint basınında çıkan haberlere göre, Demchok ve Depsang ovalarına da asker sevk edildi.

Pazar günkü görüşmeler Çin tarafının yaptığı asker sevkiyatının barış ortamının tehdit etmesinin gölgesinde gerçekleştirildi.

General M. M. Naravane cumartesi günü yaptığı açıklamada: "Evet, büyük ölçekli birikimin gerçekleşmesi ve devam etmesi endişe konusu ayrıca bu tür bir birikimin sürdürülmesi için Çin tarafında paralel şekilde altyapı gelişimi sağlandı." dedi.

Naravane açıklamasına "Yani, onların (Çin) kalmak için orada oldukları anlamına geliyor. Tüm bu gelişmeleri yakından izliyoruz, ancak onlar kalmak için oradaysa, biz de kalmak için oradayız." ifadelerini ekledi.

West Theatre Komutanlığı'ndan Kıdemli Albay Long Shaohua'dan yapılan Çin açıklamasında, "Çin'in egemenliğini korumadaki kararlılığının tereddütsüz olduğu ve Çin'in Hindistan'ın durumunu yanlış değerlendirmeyeceğini umduğu" belirtildi.

Ladak'ta ileri bölgelerde sıcaklıklar ocak ayı civarında -30 Santigrat dereceye düşüyor. Her iki taraftan askerler bu dönemde daha sıcak olan iç kesimlere geri dönerlerdi, ancak Mayıs 2020'de çatışmalar başladığından beri tartışmalı sınırın yakınında kaldılar.

Geçen yıl, tartışmalı sınır boyunca sopa, taş ve yumrukların yer aldığı Çinli askerlerle çıkan çatışmada 20 Hint askeri hayatını kaybetmişti. Çin dört asker kaybettiğini aktardı.

Geçen yıl başlayan anlaşmazlıklardan bu yana Çinliler, birliklerinin kış aylarında kalmaları için Ladakh'ın doğusundaki LAC boyunca düzinelerce hava koşullarına dayanıklı yapı inşa etti. Yeni helikopter pistleri, uçak pistlerinin genişletilmesi, yeni kışlalar, yeni karadan havaya füze sahaları ve radar konumları da Hint medyası tarafından görüntülenmişti.

MOSSAD ve CIA Radarındaki Bir Nükleer Bilimci: Abdul Kadir Khan

• 12 EKİM

Pakistan'ı nükleer ile buluşturarak İslam ülkelerinde de bir ilke imza atan Abdul Kadir Khan, bu hafta İslamabad'da vefat etti. Uluslararası istihbarat ağlarından sıyrılarak, İran'ın nükleere ulaşmasına ve Libya'nın reaktör amaçlarına destek oldu. ABD ve İsrail'in radarında yargılanması istendi!

Muslim Port Haber Merkezi | Salih Eser

85 yaşında Covid teşhisiyle vefat eden Abdul Kadir Khan, Pakistan'da ulusal bir kahraman olarak kabul ediliyor. Dünya çapında ise "Pakistan'ın nükleer silahlarının babası" olarak anılıyor. Kimilerine göre de İran'ın nükleer programının da beyni olarak da kabul görüyor.

1936'da Hindistan'da doğan Khan, 1952'de Pakistan'ın özgürleşmesinin ardından ailesiyle birlikte taşındı. 1972'de 36 yaşındayken, Avrupa URENCO konsorsiyumunun bir parçası olan Hollanda'daki bir laboratuvara uzmanlaşmak üzere gitti. Uranyumu zenginleştirmek için santrifüjler inşa edilmesinde yer aldı.

Khan URENCO'nun belgeleme ve planlamalarında bulundu. Hollanda'da çalışırken düşman kabul ettikleri Hindistan'ın o dönem nükleer silah üretebilecek konuma gelmesi üzerine 1976 yılında ülkesine dönerek nükleer çalışmalara başladı. Pakistan Başbakanı Zülfikar Ali Butto'yu Hindistan'ın nükleer silahlarına denk bir nükleer program başlatmaya karşı ikna etti.

Aynı dönem ilginç bir gelişme daha yaşandı. Aynı yıl, ilerde İsrail casusu olacak Arnon Milchen bir hırsızlığa karıştı. Milchen, İsrail'in 'Bilimsel İrtibat Bürosü' istihbarat birimince, URENCO'nun santrifüj çizimlerini bir Alman mühendisten satın aldı ve İsrail'in nükleer silahları için Dimona'da benzer santrifüjler inşa etmeye başladı.

Pakistan ilk halka açık nükleer testini Navaz Şerif'in başbakan olduğu 1988 yılında gerçekleştirdi.

Ülkesinin önemli bir nükleer program inşa etmesinde önemli rol oynayan Khan daha sonra emekli oldu. Adına bir laboratuvar kurarak uzun yıllar çalışmalarını buradan yürüttü. Ağını genişleterek, Malezya, Kuzey Kore ve İsviçre de dahil olmak üzere birkaç ülkede atölyeler kurulmasını sağladı.

İslam dünyasının nükleer programının dehası olarak kabul edilme-ye başlandı. 80'lerin sonu ve 90'ların başında Ortadoğu'da kapsamlı bir şekilde seyahat ederek hizmetlerini sundu. Mısır, Suudi Arabistan, Cezayir ve hatta Suriye'ye çalışmalarını teklif etti. İran ve Libya tarafından kabul edildi.

Abdul Kadir Khan (soldan beşinci) Pakistan'ın ilk halka açık nükleer silah testini gerçekleştirmesinden hemen önce, 1998'de Räs Koh Tepeleri için-deki demir çelik tünelin dışında diğer yetkililerle birlikte (Wikipedia)

Khan'ın bölgedeki çalışmaları İsrail istihbarat servisi Mossad'ın radarına girdi. O sırada Mossad şefi Shabtai Shavit liderliğindeki İsrail istihbarat servisi, Khan'ın bölgede seyahat ettiğini gözlemlemeye başladı. Shavit, İsraili gazeteci Yossi Melman'a söylediği gibi, Mossad ve Aman (askeri istihbarat) Khan'ın neyin peşinde olduğunu bir türlü anlayamadı.

Melman'a göre, İsraili istihbaratçı Shavit ve meslektaşları, Khan'ın niyetini doğru yorumlasaydı, Khan'ı öldürmek için bir Mossad ekibi

göndermeyi ve böylece en azından İsrail-İran ilişkileri bağlamında "tarihin akışını değiştirmeyi" düşüneneğini de sözlerine ekledi.

Sonunda Khan'ın ağıını ifşa eden olay Kaddafi ile oldu.

Abdul Kadir Khan'ın serbest çalışan nükleer silahların yayılması çalışmasının ilk alıcısı olan Libya lideri Muammer Kaddafi, daha sonra Khan'ın düşüşünün nedeni oldu. Credit: AP Photo/Andrew Medichini

Amerika'nın 2003'te Irak'ı işgal etmesinin ardından, Libya lideri sıranın kendisine geleceğini dillendirmeye başladı.

Khan'ın çalışmalarının Batı'ya ifşasında Kaddafi olduğu ilerleyen yıllarda ortaya atıldı.

Kaddafi, CIA ve İngiltere'nin gizli servisi MI6 ile pazarlık ettiği ve Khan'ın ağıının, bazıları tavuk çiftliği kılığında, kendisi için nükleer tesisler inşa ettiğini tüm belgelerle birlikte açıkladığı yazıldı. CIA ve MI6, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'na (IAEA) Libya'nın hem nükleer hem de kimyasal programlarını dağıttı.

Yossi Melman'a göre, CIA ve MI6, Kaddafi ile müzakereleri o kadar sakladı ve bölümlere ayırdı ki, Mossad ve Aman Aralık 2004'te BBC'de haberleri duyduklarında duruma vakıf olabildi.

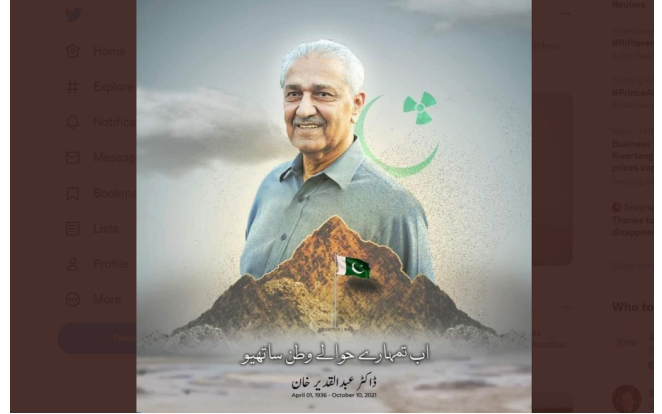
Pakistan başkenti Islamabad'daki Nükleer Bilim ve Teknoloji Enstitüsü Merkezi Kredi: AP

Akabinde de İsrail geçmiş dosyalarını ve bilgi ipuçlarını daha derinlemesine incelemeye başladı. İsrail'in, Suriye'nin bir çölünde nükleer reaktör inşa ettiğini keşfettiği ancak Khan ve İran'ın bununla hiçbir ilgisi olmadığını ortaya çıktığı da aktarıldı. Plütonyum üretmeyi amaçlayan Suriye reaktörü, Kuzey Kore'nin yardımıyla inşa edilmiş ve Eylül 2007'de İsrail hava kuvvetleri tarafından bir saldırının hedefi olmuştu.

Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı, Libya-Amerika-İngiliz kanalı aracılığıyla Khan'ın Tahran'a verdiği nükleer belgelerin eş zamanlı teşhirine dayanarak İran'ın nükleer emelleri üzerindeki uluslararası baskıyı artırdı. 2006'da BM Güvenlik Konseyi, İran'a ağır yaptırımlar uyguladı.

Bu yaptırımlar sonunda İran müzakere masasına taşındı ve 2015'te altı büyük güçle JCPOA nükleer anlaşmasını imzaladı. Anlaşma, İran'ın yaptırımların kademeli olarak kaldırılması karşılığında nükleer programının unsurlarını yavaşlatma ve hatta dağıtma rızasını formüle etti.

Ancak 2018'de ABD Başkanı Donald Trump, İsrail Başbakanı Benjamin Netanyahu ve Mossad şefi Yossi Cohen'in teşvikiyle anlaşmadan çekildi. İran da artık Khan'ın da desteğiyle temelleri atılan hedefe, nükleer bir eşik ülkesi olmaya her zamandan daha yakın oldu.

Pakistan sosyal medyasında Abdul Kadir Khan'a övgü; fon, Pakistan'ın 1998'deki ilk halka açık nükleer testinin sahnesi (Twitter)

Khan sadece Mossad'ın elinden sır olmadığı: Ayrıca CIA'de Khan'ın Pakistan'daki nükleer rolünü ve müteakip serbest nükleer silahlanma çalışmalarını durdurma cambazlığını da kaçırdı. Khan'ın 1975'te Hollanda'dan dönmesinden yıllar sonra, Hollanda Başbakanı Ruud Lubbers, CIA'in Khan'ı ve onun nükleer teknolojiyi dağıtmaya karışmasını o zamanlar zaten bildiğini, ancak ABD'nin Pakistan'ın nükleer silah elde etmesini durdurmak için çok az şey yaptığını açıkladı.

CIA'in tüm bunlara rağmen, Khan'ı takip etmeyi sürdürdü. Bilinen ise, Khan'ın Dubai'deki özel çalışma alanına sızdığıydı. Khan'ın İsveçli muhataplarından birinin CIA için çalıştığı ortaya çıkarıldı ve bazı üyeleri tutuklandı.

Khan'ın santrifüj parçalarını İsviçre, Dubai ve Malezya'daki üretim tesislerinden satan üç İsviçreli mühendislik uzmanı hakkında soruşturma başlatıldı. Daha ilginç olanı ise, CIA'nın, mühendislerin istihbarat servisi ile iş birliğini göz önünde bulundurarak savunma pazarlığı talep etmesiydi.

Khan'ın Libya'daki rolü 2004'te açığa çıktığında, Pakistan makamları, yoğun uluslararası baskı altında kaldı. Tüm baskılara rağmen Pakistan makamları, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın Khan'ı sorgulamasına izin vermeyi reddetti. ABD, uluslararası mahkemelerde yargılanmasını istedi fakat bu istek özellikle Pakistan Devlet Başkanı Pervez Müşerref tarafından kesin bir dille reddedildi ve ulusal mahkemelerde yargılanacağı beyan edildi.

Pakistan Cumhurbaşkanı General Pervez Müşerref başkent İslamabad'da Abdul Kadir Khan ile görüşmede. 4 Şubat 2004 (REUTERS)

Khan, ulusal televizyonda nükleer silahları ve verilen sırları itiraf etti. Pakistan devletinin herhangi bir dahlinin veya faaliyetleriyle ilgisi olmadığını açıkladı. Bunun üzerine dönemin Pakistan Cumhurbaşkanı Pervez Müşerref tarafından affedildi ve ev hapsine alındı.

Tüm bu olaylar Khan'ın ülkesi için çalışmalarına gölge düşürmedi aksine Batılı ülkelerin baskıları onu ülkesinde milli kahraman haline getirdi. Halkın gözünde olduğu kadar, ordu nezdinde de ulusal bir kahraman olarak kaldı. Bugünkü Pakistan Başbakanı Imran Khan da vefatı üzerine "Pakistan halkı için o ulusal bir ikonu" ifadelerini kullandı.

Abdul Kadir Khan, Pakistan'ın nükleer silaha ulaşmasını sağlayan bilim adamı, şimdiye kadarki en büyük özel nükleer silah üreticisi haline gelen nükleer jeopolitikçi ve karşı istihbarat örgütlerinin kararlık dünyasında hayatta kalabilen kişi olarak tarihe geçti.

Khan artık, İsrail'e karşı Müslüman ülkelerin oyununun kurallarını değiştiren, stratejik askeri kapasiteler kazanmasına yardım eden, Mossad ve CIA tarafından yok edilemeyen birkaç nükleer bilim adamı arasında yer alıyor.

Pakistanlı nükleer bilim adamı Abdul Kadir Khan'ın İslamabad'da vefatının ardından Faysal Camii'ndeki cenaze töreninde bayraklı tabutunun taşınması. (AAMIR QUESHI - AFP)

İşgalci İsrail'den Mavi Marmara Küstahlığı!

● 13 EKİM

İşgalci İsrail güçlerinin 2010 yılında Gazze'ye insani yardım götürmek için yola çıkan Mavi Marmara gemisine yönelik vahşice baskını, Fransız yapımcısı bir şirket ile İsrail televizyonu tarafından diziyeye dönüştürülme kararı alındı. İşgalci İsrail'in Mavi Marmara katliamını aklamak için attığı bu adım tepkilere neden oldu.

Muslim Port Haber Merkezi | Yunus Emre Kaynak

Gazze'ye insani yardım ulaştırmak için 2010 yılında yola çıkan Mavi Marmara filosuna yönelik vahşi baskının sözde işgalci İsrail tarafından dramatik hikayesini temel alan "Ocean Wind" adlı sekiz bölümlük dizinin yapımcılığını Mickey Rabinovitz, Gal Uchovsky ve Moshe Edery, Fransız bir şirket olan Babe Films işbirliğiyle yapacak.

Gazze'ye yardım malzemesi taşıyan Mavi Marmara gemisine 31 Mayıs 2010'da işgalci İsrail güçlerinin düzenlediği vahşi baskında 10 kişi şehit olmuştu. Türkiye-İsrail ilişkilerini uzun bir dönem kopma noktasına getiren Mavi Marmara saldırısında şehit olanlar için işgalci İsrail, Türkiye'ye 20 milyon dolar tazminat ödedi. Uluslararası Ceza Mahkemesinde açılan dava ise işgalci İsrail lehine düşerek sonuçlandı.

Yönetmen Koltuğuna Katil İşgalci Oturuyor

Dizinin senaryosunu Elad Chen ve Dean Miroshnikov ile birlikte yönetecek olan Jonni Zicoltz yazacak. Ukrayna doğumlu İsraili aktör Miroshnikov, Mavi Marmara saldırısında yaralanan ve bir gözünü kaybeden bir IDF işgalcisi. Senaryonun kısmen onun deneyimlerine dayanacağı açıklandı.

İşgalci Miroshnikov'un Ukrayna'daki çocukluğundan başlayarak, İsrail'e göçü ve ergenliği ile IDF deniz kuvvetlerinde görev yapma hayalinin gerçekleşmesi de dahil olmak üzere gemiye saldırıda bulunanların hayatlarını araştırarak dizinin sekiz bölümden oluşacağı açıklandı.

Dizide Türk Oyuncular da Yer Alacak

Dizide İsraili oyuncuların yanı sıra Türk ve Fransız oyuncuların da yer alacağı belirtildi.

Dizinin üretiminin ise COVID-19 salgını nedeniyle kesintiye uğradığı açıklandı. Çekimlerin 2022 baharında başlaması planlanıyor.

Sosyal Medyada Tepkiler Oluşturdu

İşgalci İsrail'in propaganda dizisi sosyal medya kullanıcıları tarafından tepkiyle karşılandı. Dizinin yönetmeninin baskın yapan bir işgalci olması ise en çok tepki çeken kısım oldu. Bir IDF işgalcisinin gözünden Mavi Marmara ve işgalcilerin sözde kahramanlık hikayesinin anlatılacağı dizi 2022 yılında yayınlanacak.

“Siyonizm’in Bozulan İmajını Sahte Hikayelerle Düzeltme Çabası”

Ortadoğu Haber’e değerlendirmelerde bulunan Mavi Marmara Derneği Başkanı İsmail Songür, konuyla ilgili şunları kaydetti:

Mavi Marmara Katliamından sonra bütün İslam alemi şunu net bir şekilde gördü. Siyonist çetelerin nasıl ikiyüzlü olduğu, yarım asırdır özellikle Filistin’de ve Ortadoğu’da devam eden bütün savaş ve çatışmaların baş aktörü ve fonlayıcısının işgalci İsrail olduğu, dünyayı sadece kendilerine ait bir yaşam yeri sanmaları ve tüm insanlığı kendilerine hizmetçi görme şımarıklığı, kural ve ahlak tanımamazlıkları gibi birçok karakteristik özellikleri daha çok gün yüzüne çıktı.

Siyonizm’in son 12 yılda bozulan bu imajını tekrar sahte ve yalan hikayelerle kurgulaştırarak düzeltme çabası sonucu böyle bir dizi yapmaya karar vermişler. Fakat şunu iyi biliyoruz ki İsrail bir dizi değil binlerce filmde yapsa terörist olduğu gerçeğini değiştiremez.

Mavi Marmara Katliamı

İşgalci İsrail’in 11 yıl önce “Rotamız Filistin, Yükümüz Özgürlük” sloganıyla yola çıkan Mavi Marmara gemisi ve beraberinde bulunan yardım filosuna düzenlediği saldırıda, farklı

ülke ve inançlardan yaklaşık 600 yolcu, uluslararası sularda alıkonularak vahşete maruz kalmıştı.

Gazze’ye insani yardım malzemesi götüren gemiler, 30 Mayıs 2010’da Gazze’ye doğru hareket etti. 30 Mayıs gecesi ve 31 Mayıs gece yarısından sonra Mavi Marmara gemisine telsiz üzerinden tehdit mesajları gönderen işgal güçleri, filoda bulunan gemilere havadan ve denizden tacizde bulundu.

İşgal güçlerinin 2 saat süren saldırısının sonunda Mavi Marmara ile filoda bulunan gemiler, işgalci İsrail donanması tarafından ele geçirildi.

Gemideki herkes arandı ve kelepçe takılarak güvertede toplandı. İşgal donanmasına ait birçok helikopter, hücum-bot, firkateyn ve bir denizaltı da saldırıya destek verdi.

Sabaha karşı filoya saldırıya başlayan işgalciler, helikopterler ve zodyak botlardan Mavi Marmara gemisindeki sivillere önce sis ve ses bombaları attı, ardından hedef gözetmeksiz ateş açtı. İşgalci çeteler tarafından açılan ateşle 9 yardım gönüllüsü şehid oldu, 50’den fazla gönüllü de yaralandı. Başından vurulan aktivist Uğur Süleyman Söylemez’in 4 yıl bitkisel hayatta kaldıktan sonra vefat etmesiyle de saldırı sonucu şehid olanların sayısı 10’a yükseldi.

İşgalci İsrail’in vahşi saldırısı sonucunda, Ali Haydar Bengi, Cengiz Songür, Çetin Topçuoğlu, Necdet Yıldırım, Cevdet Kılıçlar, İbrahim Bilgen, Fahri Yıldız, Furkan Doğan, Cengiz Akyüz ve Uğur Süleyman Söylemez şehit oldu.

Avrupa Ülkelerinde Kriz: Hükümetler Kurulamıyor

● 15 EKİM

Avrupa'da seçimler sonrası toplam 7 ülke koalisyon görüşmeleri, güvenoyu alamama ve başbakanın istifa etme nedenleriyle yeni hükümetlerini arıyor. Hollanda, Avusturya başta olmak üzere birçok ülkede hükümet krizi yaşanıyor.

Muslim Port Haber Merkezi | Oğuzhan Çördük

Genel seçimlerin ardından Almanya'da kurulması beklenen yeni hükümet için partiler arasında sıkı koalisyon pazarlıkları başladı. Angela Merkel (CDU) ile 16 yıllık iktidarın ardından Almanya'da yeni hükümetin nasıl şekilleneceği merak konusu.

Oyların yüzde 25,7'sini alarak birinci parti olarak çıkan Sosyal Demokratlar Partisi (SPD) ile Yeşiller ve Hür Demokratlar (FDP) arasındaki koalisyon görüşmeleri başladı. Genel Seçimlerden 2,5 hafta sonra başlayan koalisyon görüşmeleri, olumlu olması durumunda SPD liderliğinde hükümet kurulacak. Noel dönemine kadar SPD hükümetin kurulması için önemli çaba sarf edeceklerini ve görüşmelerin 2017'deki kadar uzun sürmesini istemediklerini açıkladı. Özellikle Yeşiller ile FDP arasındaki vergi, çevre ve iklim konusunda ciddi derin görüş ayrılıkları mevcut. İlk defa 1953'ten bu yana ilk kez 3 partili bir koalisyon hükümetin gündemde olması, görüş ve fikir ayrılıkları nedeniyle görüşmelerin yılbaşından sonrasına sarkabileceği öne sürülüyor. 2013'teki koalisyon görüşmeleri 86 gün, 2017'deki koalisyon görüşmeleri ise 172 gün sürmüştü. Almanya'da yeni hükümet kurulana kadar Angela Merkel hükümeti görevime devam edecek.

Avusturya'da Erken Seçim Beklentisi

"Rüşvet ve güveni kötüye kullanma" suçlamalarıyla hakkında soruşturma başlatılan Avusturya Başbakan Sebastian Kurz, görevinden istifa etti. Sebastian Kurz, lideri olduğu Avusturya Halk Partisi (ÖVP) başkanlığını bırakmadığı gibi, Ocak 2020'de kurulan ÖVP- Yeşiller Partisi ile koalisyonunu sürdürebilmek amacıyla Başbakanlık koltuğunu kendisi partisinden olan ve ayrıyeten Dışişleri Bakanı olan Alexan-

der Schallenberg'e devretti. Sebastian Kurz'un bir süre direndikten sonra attığı bu geri adım sonucunda "hükümet krizi" nispeten rahatlamış gibi gözüksede muhalefet partileri Kurz'un "gölge Başbakan" olacağı ve verilen düzenin devam edeceği iddia ediliyor. Mevcut hükümetin fazla uzun bir ömrü olmayacağı ve erken seçimlere gidilebileceği yorumları yapılıyor.

Çek Cumhuriyeti'nde Hükümeti Kurma Görevinin Kime Verileceği Belirsiz

Çek Cumhuriyetinde 8-9 Ekim'de düzenlenen genel seçimlerde beklenenin aksine sonuçlar ortaya çıktı. İktidardaki Gayrimemnun Vatandaşlar Hareketi (ANO), yüzde 27,17 ile en fazla oy alan parti olsa da seçimlerin galibi üç partinin birlikte kurduğu muhalefet iktidarı (Spolu) oldu. Cumhurbaşkanı Milos Zeman'ın daha önce açıkladığı üzere, hükümeti, tek başına en çok oyu olan partiye vermesi bekleniyor. Ancak ANO, parlamentoya giren aşırı sağcı Özgürlük ve Doğrudan Demokrasi Partisi (SPD) ile anlaşması durumunda bile hükümeti kurmaya gerekli olan çoğunluğu sağlayamıyor.

Hollanda'da 210 Gündür Hükümet Kurulamadı

15-17 Mart'ta Hollanda'da yapılan genel seçimlerin üzerinden 210 gün geçmesine rağmen halen hükümet kurulamadı. Toplam 17 partinin 150 sandalyeli Meclis'e girdiği Hollanda'da en az 4 partili bir koalisyon kurulması bekleniyordu fakat Geçici hükümetin idare ettiği ülkede koalisyon müzakereleri zorlu geçiyor. Muhalefetteki bazı partiler koalisyon müzakerelerinin tekrar başlamasını eleştirirken, tek-

rardan yeni seçime gidilmesini savunuyor. Ülkede mevcut durumun değişmediğini ileri süren bazı muhalefet partileri, seçmenleri dikkate alınmadığını öne sürüyor. Hollanda'da 2017'de yapılan genel seçimlerin ardından, koalisyon hükümetinin kurulması 225 gün sürmüştü. 200 sandalye bulunan mecliste, 108 sandalyesini kazanan muhalafet ittifakı, ANO ile hiçbir şekilde görüşmeyeceklerini açıkladı. Bu sebeple, Cumhurbaşkanı Zeman'ın hükümet kurma görevini, seçimin galibi olan muhalefet ittifakına değil ANO lideri Başbakan Andrej Babiş'e vermesi durumunda ülkede uzun bir süre siyasi belirsizliği olacağı öngörülüyor. Hükümet kurulmasında büyük rol oynayan 77 yaşındaki Zeman'ın, son dönemlerde sağlık durumları nedeniyle hastaneye kaldırılması ülkede ayrıca büyük endişelere yol açıyor.

Bulgaristan Bir Yılda 3. Kez Seçime Gidiyor

4 Nisan'da yapılan parlamento seçimi sonrası Bulgaristan'da hükümet kurma çalışmaları başarısız olunca 11 Temmuz'da erken seçime gitme kararı alındı. Bu tarihteki genel seçimlerden sonra oluşturulan parlamentoda, en büyük gruba sahip olan

Böyle Bir Halk Var (İTN) partisi de hükümet kurma girişiminde başarısız oldu. Cumhurbaşkanı Rumen Radev, 16 Eylül'de parlamentoyu feshederek, seçimler öncesinde kurduğu geçici yönetim hükümetinde revizyon yaptı. Üç tane bakanı değiştiren Radev, 14 Kasım'da erken seçime gidileceğini ve hükümetin başbakanlığına Stefan Yanev'in devam edeceğini bildirdi. Böylece Bulgaristan bir yıl içinde 3. kez seçime gitmiş olacak.

Norveç 28 Gündür Yeni Hükümetini Bekliyor

Norveç'te seçimin üzerinden 28 gün geçmesine rağmen hala hükümet kurulamadı. Genel seçimlerde İşçi Partisi lideri Jonas Gahr Støer başkanlığında sol blok kazanmış, ancak hükümeti kurmak için yeterli çoğunluğa ulaşamamıştı. Støer, yaptığı açıklamada,

Sosyalist Sol Parti (SV) ve Merkez Partisi (SP) ile bir koalisyon kurmak istediklerini, ancak bunda başarısız olduklarını söyledi. Jonas Gahr Støer, sağ blokta bulunan Merkez Partisi (M) ile azınlık hükümeti kurmak için önemli ilerleme kaydettiklerini ve gelecek hafta hükümeti kurmayı umduklarını belirtti.

Romanya'da Kurulan Hükümet Güvenoyu Alamadı

6 Aralık 2020 tarihinde yapılan seçimlerin ardından Romanya'da Cumhurbaşkanı Klaus Iohannis, hükümet kurma görevini daha önce genel başkanlığını yaptığı ve seçimi ikinci olarak tamamlayan merkez sağdaki Ulusal Liberal Parti'ye (PNL) vermişti. PNL Genel Başkanı Florin Cîtu'nun kurduğu azınlık hükümeti, 5 Ekim tarihinde gerçekleşen oturumda güvenoyunu alamayarak düşmüştü. Cumhurbaşkanı Iohannis, hükümet kurma görevini vermek üzere PNL'den bir isim beklediğini açıkladı. Seçimin galibi Sosyal Demokrat Parti (PSD) lideri Marcel Ciolacu da buna tepki göstererek, siyasi krizin bitmesi için erken seçime ihtiyaç olduğunu dile getirdi.

Yemenli Çocukların Oyuncakları: Mayınlar

● 23 EKİM

Yemen’de devam eden savaşın en büyük mazlumlari olan çocuklar mayınlar sebebiyle hayatını kaybetmeye devam ediyor. Ülkenin birçok yerinde bulunan mayın tarlaları büyük tehdit oluştururken, savaşın tetiklediği, açlıktan ölümler ve sefalet Yemen halkını savaş şartlarında yaşam mücadelesine zorluyor.

Muslim Port Haber Merkezi | Yunus Emre Kaynak

İç savaşın başladığı 2015’ten bu yana çatışmalarda ölen ya da sakat kalan çocukların sayısının 10 bini aştığı Yemen’de bulunan kara mayınları çocuklar için büyük tehdit oluşturuyor. Gıda ve açlık krizinin yüksek seviyelerde yaşandığı ülkede, her gün 4 çocuk hayatını kaybediyor.

Yemenli Çocuklar Mayınlarla Oynuyor

Yemen’de devam eden savaş 2017 yılında rakip tarafları karşı karşıya getirdi. Aralarındaki çatışmalar köylere ulaştı ve Abdullah’ın ailesi batı kıyısında daha güvenli bir yere kaçmaya başladı.

11 yaşındaki Abdullah, El Hudeyde’nin Duraihimi semtindeki bir sahilde, aralarında çocukların da bulunduğu ve çoğunun ailelerinin geçimini sağlamak için balıkçılıkla uğraştığı bir köyde yaşıyor.

Abdullah, Middle East Eye’ya verdiği röportajda, “Babam, erkek kardeşim ve diğer komşularla birlikte buraya geldik. Evlerimize dönüp işimize devam etmekten mutluyduk” dedi.

Abdullah Ahmed kaygısız bir hayatı olduğunu ve okula gitmek yerine babası ve kardeşleriyle denizde balık aradığını belirtti.

Ancak mutlulukları kısa sürdü. Buldukları sahil ölümcül mayınlarla doluydu.

“Bir sabah kardeşim Nadir ile denizden döndüğümde, oynayabileceğimiz bir şey olduğunu düşünerek yerde bulduğumuz bir demir bloğu aldık” dedi.

Abdullah, bazı komşularının mayın kurbanı olduğunu biliyordu, ancak mayınların veya diğer patlayıcıların neye ben-

zediğinin farkında değildi. Çevresindeki diğer çocuklar gibi, yerde bırakılan rastgele nesnelerin kalıntılarıyla oynayabileceğini düşündü.

“Ertesi gün demir cisimle oynadık. Bunun patlayıcı olduğunu bilmiyorduk” dedi.

“Oynamaya başladığımızda patladı ve kardeşim hemen öldü. Ben ise ağır yaralandım.”

Abdullah ve Nadir hastaneye kaldırıldı, ancak Nadir zaten ölmüştü, Abdullah ise ağır yaralanmıştı ve bilinçsiz bir şekilde yatıyordu.

Abdullah, “Bilincim yerine geldiğinde, oynadığım mayının patlamasıyla yaralandığım söylendi ama tam olarak ne olduğunun farkında değildim. Sadece vücuduma bakıp ağlıyordum ve günlerce bunu yapmaya devam ettim” dedi.

Abdullah sağ ayağını ve bir elini kaybederken, diğer eli şarapnel nedeniyle felç oldu. Bir gözünü kaybetti ve ailesi uygun sağlık hizmeti alamazsa diğerini de kaybedebileceğini belirtti.

Abdullah’ın balıkçı olarak çalışan babası Ahmed, Middle

East Eye'a verdiği röportajda, bölgesinde yaşayanların çoğunun mayınlara bastığını söyledi.

"Ya öldürüldüler ya da yaralandılar ve hayatta kalanlar tedavi için her şeyi satmak zorunda kaldılar."

"Abdullah'a uygun sağlık hizmeti alabilmek için her şeyi sattım diyen Ahmed, oğlunun özel sağlık hizmetine ihtiyacı olduğu için her an gözünü kaybedebileceğini belirtti.

Abdullah ise günlük hayatında kendisine yardım etmesi için annesine bağımlı hale geldi.

Abdullah'ın babası Ahmed, "Abdullah psikolojik travma yaşıyor. Bazen, özellikle kardeşleriyle tartışırken kuyuya atlamaya çalışıyor" dedi.

"Nadir öldü, Allah rahmet eylesin. Ama karşımızda olduğu için Abdullah'a daha da üzülmüyoruz ve her gün acılarına tanıkl oluyoruz."

Mayınlar Sebebiyle Binlerce İnsan Hayatını Kaybediyor

İnsani krizlerde insanları korumak için küresel acil müdahaleleri koordine eden BM İnsani İşler Koordinasyon Ofisi'ne göre, 2018'den bu yana, kara mayınları, el yapımı patlayıcı cihazlar ve patlamamış mühimmatlar Yemen'de çoğu çocuk en az 1.424 sivil öldürdü veya yaraladı.

Yemen İdari Mayın Eylem Merkezi yöneticisi Tuğgeneral Amin el-Okaili Nisan 2021'de yaptığı açıklamada, Eylül 2014'te savaşın başlamasından bu yana mayınların çocuklar ve kadınlar da dahil olmak üzere 8.000'den fazla insanı öldürdüğünü söyledi.

Aileler Perişan

El Hudeyde'nin Tuhayta semtinden 17 yaşındaki Ahmed el-Nihari de babası ve sahil köyündeki diğer insanlarla balık avında çalışıyordu. 2018 yılının Ağustos ayında babasıyla birlikte denizden dönerken bir mayına bastı. Babası da oğ-

luna yardım etmek isterken başka bir mayına bastı.

Nihari, Middle East Eye'a verdiği röportajda, "Patlamayla her birimiz farklı bir tarafa savrulduk. Babama bakıyordum ama ikimizde birbirimize yardım edemedik" dedi.

"Birkaç dakika içinde bazı balıkçılar bizi o mayın tarlasından çıkarmayı başardılar ve bizi hastaneye götürdüler. Ama babamın yaraları kritikti ve o öldü."

Genç Nihari aynı günde bacağını ve babasını kaybetti. Artık çalışmıyor ve dokuz kişilik ailenin artık bir ekmek kazananı yok.

"Koltuk değnekleriyle zar zor hareket ediyorum ve çalışmıyorum. Eskiden çalışır ve babama yardım ederdim ama mayınlar hayatımızı daha da kötü bir şekilde değiştirdi" dedi.

Nihari'nin annesi Selime, kardeşlerinin en büyüğü olarak, özellikle babası öldüğü için ailenin geçimini sağlaması gerektiğini, ancak ne yazık ki artık denize gidemediğini söyledi.

Selime, "Umarım cömert bir kişi veya bir kuruluş, oğluma yapay bir bacakla yardım edebilir, böylece tekrar yelken açabilir" dedi.

Uzun Vadeli Silahlar

Yemen Mayın Eylem Merkezi'nde yıllardır mayın temizleme üzerinde çalışan Abdul Cabbar el-Zurayki, Middle East Eye'a verdiği röportajda, "Kıyı bölgelerine yoğun bir şekilde mayın döşendi. Maalesef her yerde mayın araması yapamıyoruz" dedi.

Zurayki, bazı kara mayınlarının yağıştan sonra ortaya çıktığını, bazılarının ise beklenmedik alanlara yerleştirildiğini ve bunun siviller için en büyük tehdidi oluşturduğunu söyledi.

Mayınlar uzun vadeli silahlardır. Savaş bitse bile bu mayınların yerlerini kimse bilmediği için sivilleri öldürmeye maalesef devam edecek" dedi.

Yemen'de Devam Eden Savaş

Uzun süredir siyasi istikrarsızlığın hüküm sürdüğü Yemen'de İran destekli Husiler ile hükümete bağlı güçler arasında çatışmalar yaşanıyor.

Husiler, Eylül 2014'ten bu yana başkent Sana ve bazı bölgelerin denetimini elinde bulundururken Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyon güçleri ise Mart 2015'ten bu yana Husilere karşı Yemen hükümetine destek veriyor.

İran destekli Husiler, sık sık Suudi Arabistan'ın güney bölgelerini balistik füze ve İHA'larla hedef alıyor.

Savaş Mağduru Afgan Çiftçiler Kuraklık Krizi ile Karşı Karşıya

● 23 EKİM

20 yıl süren Amerikan işgalinin ardından Afganistanlı çiftçiler iklim krizi ile karşı karşıya kaldı. Çobanların hayvanlarını satmak, çiftçilerin köylerden kaçmak zorunda kaldığı Afganistan'da yaşanan kuraklık, Afganistanlı çiftçilerin zor yaşam koşullarını daha da güç hale getiriyor.

Muslim Port Haber Merkezi | Yunus Emre Kaynak

Afganistan'da baş gösteren kuraklık ve iklim krizi, ülkede yaşanan 20 yıllık işgalin ardından ölümcül bir seviyeye ulaştı. Afganistan'ın uzak bölgelerinden Bala Morgab ve çevresindeki kurak tarlalar, ülkede yaşanan iklim krizinin daha da derinleştiğini gösteriyor.

Tüm dünya Amerikan işgalinin sona ermesi ve ülkenin batı destekli hükümetinin hızla çökmesiyle sonuçlanan çarpıcı olayları izlerken, daha uzun vadeli bir kriz ülkede baş gösterdi.

Ailelerini beslemek için umutsuzca girişimlerde bulunan Afgan çobanlar, hayvanlarını satmak zorunda kaldılar, çiftçiler ise çareyi köylerinden kaçmak zorunda kalarak buldu.

İnsan ve Hayvanlar Susuzluktan Ölüyor

Bala Morgab bölgesinde yaşayan Hacı Raşit Han köyünün muhtarı Molla Fatih, El Cezire'ye verdiği röportajda "Yağmuru en son geçen yıl gördüm ve fazla da yağmadı" dedi.

İnsani yardım kuruluşu ACTED'in verilerine göre, Badgis eyaletinde bulunan 600.000 kişilik nüfusun yüzde 90'ının hayvancılık veya tarım ile geçindiği biliniyor.

Eyaletin Hacı Raşit Han köyünün muhtarı Fatih, "Yiyecek almak için koyunlarımızı sattık, diğerler hayvanlarımız ise susuzluktan öldü" diyerek durumun vahametini ortaya koyuyor.

2018 yılından sonra bölgeyi vuran iki kuraklığın ilkinde 300 koyuna sahip olduğunu söyleyen Fatih, son kuraklıkla beraber koyun sayısının 20'ye düştüğünü belirtti.

Yağışlar Azaldı, Kuraklık Sürekli Artıyor

Birleşmiş Milletler'in Pazartesi günü yaptığı açıklamada, bu kış 22 milyondan fazla Afgan'ın "akut gıda güvensizliği" yaşayacağını belirterek, ülkeyi dünyanın en kötü insani krizlerinden biriyle karşı karşıya olduğu konusunda uyardı.

Çevre grubu Germanwatch tarafından yapılan bir araştırmaya göre, onlarca yılını savaşa ve işgallere hapsolarak geçiren Afganistan, karbondioksit gibi sera emisyonlarının etkisiyle iklim değişikliğinden kaynaklanan en sert darbeleri alan ülkeler arasında bulunuyor.

Dünya Bankası rakamlarına göre, Afganistan yılda 0,2 ton karbondioksit salınımına neden olurken, bu rakam Amerika'dan ortalama 15 kat fazlasına ulaşıyor.

Köy Muhtarı Fatih, "En yıkıcı etkilerden biri ise Afganistan'ın kuzeyindeki yağışlarda bir düşüş olması" diyerek yağışların gün geçtikçe azaldığını belirtti.

"Tarlalar Mahvoldu, Hayvanların Yiyeyeği Yok"

Muhtar Fatih, köylere su getirilmesi gerektiğinde, genç çocukları ve erkekleri bir eşekle gününbirlik bir yolculuğa gönderdiklerini belirtti. Bu yıl iki genç çobanın ise tepelerde susuzluktan öldüğünü söyledi.

"Susuzluk sadece vücuda değil, aile bağlarına da zarar veriyor" diyen Fatih, bu yıl okulu ve sağlık ocağı olmayan Hacı Raşit Han köyündeki 20 ailenin, çok küçük yaşta kızlarını yemek parası toplamak için evlendirmek zorunda kaldığını belirtti.

"Tarlalar mahvoldu, hayvanların hiçbir yiyeyeği yok. Son iki yılda altı kişi açlıktan öldü" diyen köy sakinlerinden Lal Bibi, çaresizlik arttıkça "kadın ve çocukların yalnız ve tehlikede olduğunu" söyledi.

Dünden Bugüne Doğu Türkistan Meselesi

● 25 EKİM

Doğu Türkistan toprakları, stratejik konumu ve doğal zenginlikleri ile tarih boyunca birçok gelişmelere sahne oldu. Son yüzyılda Çin işgali ile başlayan ve İslam Cumhuriyeti ile mutlu sona ulaşan bir süreç yaşanırken, 20. Yüzyılın ortalarından itibaren Komünist Çin'in baskı ve zulümleri ile yeni bir süreç başladı. Tarihi Doğu Türkistan toprakları bugün Çin rejiminin işgali altında bulunuyor.

Muslim Port Haber Merkezi | Yunus Emre Kaynak

Bereketli Doğu Türkistan Toprakları

Doğu Türkistan, tarih boyunca Ulu Türkistan olarak bilinen Orta Asya coğrafyasının tarihî gelişmelerden dolayı ikiye ayrılmasıyla oluşan doğu bölgesinin adıdır. 1.823.000 kilometrekare genişliğe sahip bereketli topraklarının yaklaşık üçte biri dünyanın ikinci büyük çölü olan Taklamakan Çölü'nden oluşmaktadır. Kuzeyde Rusya ve Moğolistan ile sınır olan Doğu Türkistan bölgesi, batıda Tacikistan, Afganistan, Pakistan, Kazakistan, Kırgızistan, Hindistan ve zulüm altındaki Keşmir ile komşudur. Güneydoğusu Karanlık Dağları ve Tibet platosu ile ayrışırken, Doğu tarafı bozkırlar, çöller ve Çin ile sınırdır. Zengin doğal kaynaklara ve bereketli topraklara sahip olan Doğu Türkistan'da bugüne kadar 138 farklı maden türü tespit edilmiştir. Bölgedeki madenler, tüm Çin'deki maden çeşitliliğinin %78'ini oluşturmaktadır. Doğu Türkistan'da aktif olarak işletilen madenler ise Çin'deki tüm madenlerin %85'ine denk gelmektedir. Çin'in iç bölgelerinde bulunmayan maden türleri arasında olduğundan, kullanılabilir ham madde hâline dönüştürüldükten sonra Çin'in iç bölgelerindeki fabrikalara taşınmaktadır. Enerji kaynakları açısından çok zengin olan Doğu Türkistan'da jeologların verdiği bilgilere göre toplam 60 milyar ton petrol rezervi bulunmaktadır. Bu petroler ve her yıl 30 milyar metreküp doğal gaz, toplam 7.378 kilometre uzunluğundaki üç büyük boru hattıyla Şangay, Fujian ve Guangzhou bölgelerine taşınmaktadır.

Tarihi Açından Doğu Türkistan

Doğu Türkistan'ın kuzeyinde yer alan Altay Dağları, Türklerin ortaya çıktığı anavatan olarak nitelendirilmektedir. Tarihte, Doğu Türkistan'ı da kapsayan birçok devlet bulunmaktadır. Hunlar, Göktürkler ve Uygurların kurduğu devletlerin tümü Doğu Türkistan topraklarını da kapsamaktadır. Ancak ilk Türk devletlerinin ortaya çıkmış olduğu dönemler aynı zamanda Çin saldırılarının yoğun olduğu tarihleri de kapsamaktadır. Çinlilerin, bölgeden 752 yılında geri çekilmek zorunda kalması sonrası, bölgedeki Türklerin İslam'ı kabul etmesi süreci yaşanmıştır. Devamında ise Karahanlı Devleti (842) ve Koçu Uygur Kağanlığı (845) gibi Doğu Türkistan merkezli yerel devletler bölgede ortaya çıkmıştır.

Yerel İslam hanlıkları dönemi yaşayan bölgenin istikrarı 13. yüzyılın başlarından itibaren Moğol saldırıları ile bozulmuştur. Bu dönemde Doğu Türkistan, Cengiz'in oğlu Çağatay'ın hükümlerine girmiştir. İlerleyen dönemde Çağatay Hanlığı zayıflamış ve bölgedeki yerel yöneticiler arasında birçok bölünme yaşanmıştır.

Doğu Türkistan coğrafyası, sürecin bir neticesi olarak 1347-1696 yılları arasında Cungar Hanlığı, Doğu Çağatay Hanlığı ve Yarkent Hanlığı arasında bölünmüştür.

Doğu ve Batı Türkistan ayrımı bu noktada ortaya çıkmaktadır.

Türklerin İslam İle Tanıştığı Topraklar

7. yüzyılda Göktürk Devleti'nin dağılmasının ardından Çin yeniden Doğu Türkistan'ı istila etmişti. Yüz yılı aşan Çin işgalinin giderilebilmesi için ortada bir umut bulunmuyordu. İlerleyen süreçte ise Batı'dan Müslüman Arapların ilerlemesiyle Çin işgaline karşı bir umut oluştu. Doğu Türkistan'a ulaşan Müslüman Arap orduları 751'de Talas Savaşı'nda Çin ordularını yendi.

Türklerin İslamlaştığı savaş olarak kabul edilen Talas savaşı Doğu Türkistan topraklarında gerçekleşti. İşgalden kurtarılan topraklarda Çin devletinden oluşan boşluğu ise Uygur Hanlığı doldurdu. 9. yüzyıla gelindiğinde Uygur Devleti'ne batı yönünden saldıran bir diğer Türk devleti Karahanlılar bugünkü Kaşgar dahil Doğu Türkistan'ın batısını ele geçirdiler. Doğu Türkistan'ın tarihi ve kültürel başkenti sayılan Kaşgar'ı başkent edinen Karahanlılar 940'te devletçe Müslüman oldular. Böylece Doğu Türkistan'da toplu İslamlaşma da başlamış oldu.

Çin İşgali

Çin, geçen yıllar içerisinde Doğu Türkistan'ı topraklarına katma hedefinden hiç vazgeçmedi. Ancak bunu her yapmaya kalkıştığında bölge halkının isyan ve direnişi ile karşılaştı.

19. yüzyılın sonlarında bölgenin şehir devletlerinin yönetiminde bulunan Yakup Bey, Osmanlı Sultanı Abdülaziz'in 16 Haziran 1873 tarihli biat talebini kabul etti ve kendisine emir unvanı verildi. Bu tarihten itibaren Kaşgar'da Halife adına hutbe okumasına ve para bastırılmasına izin verildi. Osmanlı İmparatorluğu bu adımın yanı sıra askeri mühimmat ve Kaşgar ordusunun eğitimi için dört subayı Yakup Bey'in hizmetine verdi.

1877 yılında Yakup Bey'in ölümü ile başlayan süreç bölgeye yönelik Çin ihtiraslarını yeniden canlandırdı. Bölgede Osmanlı'ya bağlı bir devletin varlığı, ne Rusya ne de Çin'in işine geldiğinden bu iki güç 1875'ten itibaren ittifak yaparak, 80.000 kişilik bir güçle Doğu Türkistan'ı işgal etti. Çin işgali ardından Yakup Bey'e çalışmış olan herkes tutuklanıp hapse atıldı, çoğu ise öldürüldü.

Çinlilerin Doğu Türkistan'ı işgal için ikinci hamlesi ise 1884 senesinde gerçekleşti. O dönemde ise bölge, Çin'e bağlı bir eyalete dönüştürülerek, ismi bugün de kullanılan Sincan (Xinjiang) eyaleti olarak değiştirildi.

Uzun yıllar süren baskı ve işgal politikaları ardından Çin merkezî otoritesinin zayıflamaya başladığı 1911 senesinden sonra, bölgede yeni hareketlenmeler yaşandı. Bu girişimlerin önemli bir bölümü kanlı biçimde bastırıldı. Ancak ardı arkası kesilmeyen olaylar hiç dinmeden 1933'e kadar sürdü. Sürecin sonunda, Kumul'un dağlık bölgelerinde başlayan bağımsızlık hareketi, 12 Kasım 1933 tarihinde Kaşgar'da Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla sonuçlandı.

Direnış ve Devlet: Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti

88 yıl önce Doğu Türkistan topraklarında kurulan ilk İslam Cumhuriyeti olan Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti, İslamî anayasa ile kuruldu.

Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti, Emevîlik, Abbasîlik ve Osmanlı gibi hilafet yönetimlerinin ardından kurulan ilk İslam Cumhuriyeti oldu. Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşüne kadar hutbelerin Osmanlı padişahlarının adına okunduğu bölgede, Müslümanlar Osmanlı hilafetine dinî olarak bağlı idiler.

Bölgede var olan Çin işgaline karşı ayaklanan Müslümanlar, 12 Kasım'da Kaşgar merkezli olarak kurdukları Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti ile kendi devletlerini kurmuşlardı. Müslüman Doğu Türkistan halkı önce 1931'de Kumul'da sonra da 1932'de Turfan'da isyan başlattılar. Kumul'lu Hoca Niyaz önderliğindeki direniş gücü Eyalet ordusunun hücumuna uğrayarak batıya çekilmek zorunda kalmışlardı.

Ma Chungying ordusunun saldırıya uğramamış Tarım havzasının güneyindeki Hotan'da da 1933'te Muhammed Amin Buğra işgalci Çinlere karşı başkaldırdı. İsyancılar Hanlı memurları kovarak Hotan'ı aldıktan sonra Yarkand ve Kaşgar'a ilerleyerek Kumlu ve Turfan'dan sağınmış güçleriyle birlikte 12 Kasım 1932'de Doğu Türkistan İslâm Cumhuriyeti'nin kuruluşunu ilan ettiler.

Meclis Dualarla Açılmış, Vekiller Kur'an'a Yemin Etmişti

Kaşgar Meclisi'nde Kur'an-ı Kerim'ler okunarak dualar edildi. 23 Recep Cumartesi (14 Kasım 1933) Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti'nin milletvekilleri Kur'an-ı Kerim'i öperek yemin ettiler. Meclis'in açılmasından sonraki Pazar günü ise asker, komutanlar, mülkî erkan ve Yarbağ Taşı'ndaki köprü önünde toplandı ve 41 adet top atışı yapıldı. Devlet'in resmî bayrağı olarak ise asırlardan beri bölgede kullanılmakta olan Gök bayrak kabul edildi.

Yemin töreninin üzerinden çalışmalarına acil olarak başlayan Meclis, daha önce Çinliler tarafından yayımlanan gazetelerin yayınına son vererek, İslamî ve millî kültürün korunması için 'Şerkî Türkistan Hayatı' (Doğu Türkistan Hayatı) adıyla gazete yayınlarına başladılar.

Bununla beraber bağımsızlıklarının nişanesi olarak Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti, 'pul' adı verilen para bastırarak bölgede Çin paralarının kullanımı yasaklandı. Ülke, vatandaşlarına pasaport dağıtımından nüfus cüzdanına kadar her türlü hizmeti verdi. Doğu Türkistan'da kurulan bu İslam Devleti'nin adalet işlerini ise Şeyhü'l İslamlik makamındaki isim bakıyordu. Ülkede kısa sürede şer'î esaslara dayalı Mahkemeler kuruldu. Ülkenin milli marşı ise 1933 yılında Muhammet Ali Tevpik (Tohtu Hacı) tarafından yazılmış, aynı yıl Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti'nin kuruluşunda devlet töreni ile okunarak Doğu Türkistanlılarca ulusal marş olarak kabul edildi.

Komünist Çin İşgali

1949 yılında Çin'de, Mao'cu devrim olarak adlandırılan Komünist devrim gerçekleşti ve Çin Komünist Partisi'ne (ÇKP) bağlı ordunun Doğu Türkistan'a girmesiyle bölgede bugüne kadar süren yeni bir tarihî süreç başladı. Doğu Türkistan'ın tüm dünya ile bağlantısı koptu ve bölge âdeti kapalı bir kutu hâline geldi. Çinliler bir taraftan yoğun bir Komünizm propagandası yaparken diğer taraftan Doğu Türkistan aleyhine birçok politika geliştirdi. Bu politikalar çerçevesinde ilk olarak toplumun önde gelen aileleri yok edildi, halkın elindeki üretim araçlarına el konuldu ve insanlar topraksızlaştırılarak zorunlu çalışma kamplarına alındı.

ÇKP kuvvetleri 13 Ekim 1949 yılında Urumçi'ye ulaştılar ve yerel Türk kuvvetleri dağıtılarak, itaat etmeyen tüm askerler tasfiye edildi. Bölgenin önde gelen aydın, din adamı ve nüfuzlu aileleri ise ya tutuklandı ya da idam edildi. 1955 yılına gelindiğinde Doğu Türkistan'a özerklik statüsü verilerek bölgenin adı Sincan Uygur Özerk Bölgesi olarak değiştirildi. Doğu Türkistan'ın bin yıllık Türk İslam geleneğini devam etti-

ren tüm medrese ve ilim merkezleri kapatıldı ve Türkistan'ın geçmişine ait tüm izler silinmeye başlandı.

Bölgede kendi Komünist ideolojisini yaymak için propagandalara başlayan ÇKP yönetimi, Doğu Türkistan'ın Müslüman halkına göre İslami eğitimin temel kurumları olan medrese ve ilim merkezlerini kapatarak lider konumundaki din adamlarını ortadan kaldırmaya başladı. Aydınları ise halk düşmanı olarak ilan ederek tutuklama ve idam etme yoluna gitti. 1950-1952 yılları arasında yaşanan bu radikal baskılar nedeniyle Doğu Türkistan'da on binlerce Müslümanın katıldığı ayaklanmalar gerçekleşti. Ancak bunların hepsi ÇKP güçleri tarafından kan ve şiddet ile bastırıldı. Birçok katliamlar yapılarak Müslümanlara yönelik soykırımlar gerçekleştirildi.

1950'li yıllarda ise Komünist Çin yönetimi iskan politikasını genişleterek, Doğu Türkistan topraklarına Çinli sivilleri yerleştirmeye başladı. ÇKP ayrıca Çin ordusuna bağlı yüz binlerce askeri ise sivilleri koruma bahanesi ile Doğu Türkistan'a soktu. Bu dönemde askeri baskılar ile Çinli sivillere bölgenin en verimli toprakları verildi ve işgal askerleri tarafından petrol ve doğal zenginlikler sömürülmeye başlandı.

1990-2000 yılları arasında bölgede şiddet sürekli artarken, 1997 yılında Gulca'da, dini ibadetlerin serbest bırakılması ve doğum kontrolü yasasının iptali için toplanan protestocular ÇKP tarafından katledildi.

11 Eylül 2001 ve Doğu Türkistan

Bölgede kendi Komünist ideolojisini yaymak için propagandalarını genişletmek isteyen ÇKP yönetimi, 11 Eylül 2001 sonrası Amerika'nın politikalarını kendine örnek alarak yeni bir propaganda hareketine başladı.

Bu dönemde ÇKP muhalifi düşünce ve hareketlerin hepsi terör listesine alındı. İslami terör yalanının arkasında ise Doğu Türkistan topraklarının işgali gerçeği yatıyordu.

Batılı ülkeler tarafından da kolayca kabul gören bu tez, yıllarca işgal altında tuttuğu Doğu Türkistan topraklarında ÇKP'nin elini güçlendirdi. O tarihten itibaren zulümlerine

her gün bir yenisini ekleyen zalim Çin yönetimi, Türkçeyi eğitim dili olmaktan çıkardı ve on binlerce Uygur gencini kendi kültüründen uzak şekilde eğiterek işgal politikalarını genişletti.

Türkistan İslam Partisi

Çin'in 'terör örgütü' olarak kabul ettiği Doğu Türkistan İslami Hareketi 1988 yılında Uygur Türkleri tarafından Uygur Özerk Bölgesi'nin bağımsızlığı elde etmek için kuruldu. Doğu Türkistan İslami Hareketi artık Türkistan İslam Partisi adıyla faaliyet gösteriyor.

1988 yılında Ziyaeddin Yusuf liderliğinde Çin baskılarına karşı mücadele için kurulan hareket Doğu Türkistan İslam Cumhuriyetleri ve sonrasında tüm baskılara rağmen yürütülen dini medreseler geleneğine dayanmakta ve gerekirse "meşru müdafaaıyla Çin'in askeri baskılarına karşı silahlı direnişi de benimsemekteydi.

Çin'in Doğu Türkistan-Barın'de Müslüman Türk halka karşı saldırısına karşı savunmaya katılan Ziyaeddin Yusuf 1990 yılında gerçekleşen bu çatışmalar esnasında hayatını kaybetti. Ziyaeddin Yusuf'un ardından hareketin liderliğine ise Hasan Mahsum geldi.

Afganistan'ın başkenti Kabil'in Taliban'ın eline geçmesiyle birlikte, Doğu Türkistan'da yeraltında faaliyet göstermekte zorlanan Türkistan İslam Partisi, lideri Hasan Mahsum'un kararıyla Afganistan'a yerleşti, Doğu Türkistan'da ise yer altı faaliyetlerine devam etti.

Taliban'ın Afganistan'a yerleşmesine izin verdiği Türkistan İslam Partisi yayılan iddialara göre 1999 yılında El Kaide lideri Usame bin Ladin tarafından 1957-2011 yılları arasında maddi destek aldı. Bu dönemde de Çin'deki faaliyetlerine devam eden Türkistan İslam Partisi, 2001'de ABD'nin Afganistan'ı işgalinin ardından ABD tarafından terör listesine alındı.

2011 yılında başlayan Suriye iç savaşı ile beraber Türkistan İslam Partisi hareketi Suriye'ye de yöneldi. Amerika, 2020 yılında terör listesini güncelledi ve Türkistan İslam Partisi'ni terör listesinden çıkardı. Suriye'de Esad'a karşı mücadele sürdüren muhalif grupların yanında yer alan hareket, İdlib, Lazkiye ve Halep bölgelerinde etkinliğini devam ettiriyor.

2009 Doğu Türkistan Katliamı

Doğu Türkistan'ın idari merkezi olan Urumçi'de Temmuz 2009 yılında başlayan ve Doğu Türkistan'ı sararak devam eden Çinliler ve Müslümanlar arasında yaşanan çatışmalar katliamla sonuçlandı. Çin ordusunun da dahil olması ile birlikte üç bin kişinin öldürüldüğü bir katliam yaşanırken, Çin o

tarihten itibaren Müslümanlara yönelik bir tutuklama kampanyası başlattı. Doğu Türkistan'da Çin'in baskı ve zulümleri ise artarak devam etti.

Komünist Çin Zulmü ve Doğu Türkistan

Komünist Çin yönetiminin zulümleri her geçen gün artarken, baskı ve asimilasyon politikaları devam ediyor. Doğu Türkistan halkını asimile etmek, kültür ve dininden koparmak için her yöntemi deneyen zalim ÇKP yönetimi, son yıllarda Doğu Türkistan'da bölgedeki Müslümanların kültürünü ve İslami inançlarını uzun zamandır koruyan türbe, cami ve diğer kutsal alanların çoğunu kapattı ve yıktı.

Sincan'da 2017'den bu yana yaklaşık 8.500 caminin tamamen yıkıldığı tahmin ediliyor. Bu sayı hükümetin bölgede olduğunu söylediği cami sayısının üçte birinden fazlası olarak belirtiliyor.

Güney Sincan'ın en büyük şehri olan Kaşgar'da, şehir merkezindeki camilerin neredeyse tamamının kapalı durumda olduğu ve içeriye yığılmış mobilyaların toz topladığı belirtildi. Bir cami ise ahlaksızca bara dönüştürüldü.

Toplama Kampları

2016 senesinin Ağustos ayına gelindiğinde, Tibet bölgesi ÇKP eski genel sekreteri Chen Quanguo Doğu Türkistan'a genel sekreter olarak atandı. Doğu Türkistan halkına yaptığı sayısız zulümle bilinen genel sekreter, "Aile Olmak" projesini başlatarak, her Doğu Türkistanlı ailenin yanına bir Çinli yerleştirmeyi hedefledi.

Bu proje ile tüm Uygur aileler evlerinde dahi mahremiyet olmaksızın yaşamaya başladı. Özel hayatları gözetim altına alındı.

Çinileştirme adı altında yapılan bu faaliyet neticesinde, Çin'e tehdit oluşturabilecek her birey toplama kamplarına alınmaya başlandı.

Çin başlarda kampların varlığını reddetse de ilerleyen dönemde milyonlarca Uygur'un Doğu Türkistan'da bulunan

ailelerinden haber alamaması sonucu kampların varlığını kabul etmek zorunda kaldı. Ancak bu seferde bu kampların eğitim için kullanıldığını ileri süren zalim Çin yönetimi, milyonlarca Müslüman Uygur'u hapisane gibi toplama kamplarında tutmaya devam ediyor.

2018 senesinin Ocak ayında Kur'an-ı Kerim'i Uygur Türkçesine tercüme eden meşhur din alimi Muhammed Salih'in 82 yaşında olmasına rağmen toplama kampına alındığı ve orada şehit edildiği ortaya çıktı.

Müslüman Uygur aileleri birbirinden ayıran ÇKP yönetimi, aile bireylerini farklı kamplarda tutsak olarak tutuyor. Kamplarda tutsak olarak bulunan yetişkinlere dair bilgi ve veriye ulaşım son derece zorken çocuklara dair bilgi ve veriye ulaşımın neredeyse imkânsız olduğu söyleniyor ve ebeveynleri sözde eğitim kamplarında tutsak edilirken çocukların da farklı merkezi okullarda eğitime/endoktrinasyona zorlandıkları belirtiliyor.

Tam zamanlı olarak yoğun güvenlik önlemleri altında sadece Çince eğitimin verildiği merkezlerde tutulan Doğu Türkistanlıların dış dünya ile bağlantısı neredeyse olmadığını bilirken, etrafı yüksek duvarlar ve dikenli tellerle çevrili söz konusu sözde eğitim merkezleri yoğun biçimde korunuyor.

Bölgede çocukların Müslüman geleneğe uygun isimler almaları ve sünnet gibi kimi dini ve geleneksel pratikler yasaklanmış bulunuyor. Kuran-ı Kerim eğitimi ve dini eğitimin tamamı ile yasaklandığı bölgede, kamplarda tutsak olanların sayısı her geçen gün artarak devam ediyor.

Birleşmiş Milletler (BM) ve İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün (HRW) 2018 yılında yayımladıkları raporlara göre kamplarda milyonlarca Doğu Türkistanlı sebepsiz yere tutulmaya devam ediyor.

Üstelik kamplara alınmak için Müslüman bir Uygur görünümüne sahip olmak, başörtülü olmak, whatsapp kullanmak, yurt dışında akrabası olmak ve içki içmemek gibi sebepler bulunuyor.

ÇKP'nin zulüm kampları bir tesis gibi inşa ediliyor ve içinde bulunan fabrikalarda, Doğu Türkistanlı tutsaklar ücretsiz şekilde bir işçi gibi çalıştırılıyor.

İnsan Hakları İhlalleri ve Soykırım

ÇKP yönetiminin Doğu Türkistan halkına yönelik soykırıma varan insan hakları ihlalleri bulunduğu bölgeden gelen bilgiler arasında yer alıyor.

Bölgede bulunan yerel yöneticiler sözde aşırı gruplarla mücadele etme bahanesiyle dindar insanların yaşam ve inançlarına müdahale ettiği belirtiliyor. İbadethanelerin kullanımının yasaklanmasından, kıyafet ve dini eğitimin engellenmesine kadar birçok haklara yönelik ihlaller gerçekleştiği biliniyor.

Hukuksuz tutuklanan ve gözaltına alınan Doğu Türkistanlılara ise işkenceye varan aşırı uygulamalar yapıldığı bildiriliyor. Gözaltına alınan ya da tutuklanan kişilerin ailelerine herhangi bir bilgi verilmiyor ve süresiz gözaltı ve tutukluk süreleri uygulanıyor.

Bölgeden dışarı çıkabilen Doğu Türkistanlıların aktardığına göre, "ikiz akraba/aile olmak" gibi ahlaksız projeler en büyük hak ihlallerinin arasında bulunuyor. Uygulamaya göre, sözde eğitim kamplarına alınan Uygur erkeklerin ailelerinden geride kalan kadınların başına birer Çinli veriliyor ve Uygur aile onunla birlikte yaşamaya zorlanıyor. Birçok istismarın yaşandığı durumlara sebep olan bu uygulama sebebiyle Uygur kadınların mahremiyetleri yok oluyor.

Zalim Çin yönetiminin Müslüman Uygurlara yönelik birçok hak ihlali bulunuyor. Bunların arasında; ekonomik konularda baskı, mülklere zorla el koyma, gerekçesiz vergiler ve zorla mal satma gibi ihlaller bulunuyor. Uygur kızlar ailelerinden koparılıp uzak bölgelere zorunlu işçi olarak gönderiliyor ve bölgedeki tüm yeraltı zenginlikleri Uygur halkından çalınarak sömürülmeye devam ediyor.

Doğu Türkistan'ın Nüfusu Sürekli Azalıyor

Çin'deki Uygur nüfusu, "toplama kamplarının" kurulduğu 2017'den sonra sert şekilde düştü. Kaşgar'da 2017 yılında kaydedilen yüzde 13'lük doğum oranı sadece 1 yıl sonra yüzde 0,3'e düştü. Zalim Çin'in Doğu Türkistan'da yaşayan Uygurlara yönelik hayata geçirdiği "toplama kamplarının" bölgedeki nüfusu da etkilediği belirtildi.

Avustralya'da yayın yapan Mercatornet'in hazırladığı rapora göre, ülkedeki Uygur nüfusu, bu kampların kurulduğu 2017'den bu yana "önemli ölçüde" azaldı.

Bölgedeki diğer kentler Hotan ve Kaşgar'da da Uygur nüfusunda belirgin düşüşler gözlemlendi.

2017'de Hotan'daki Uygur nüfusundaki artış yüzde 3,1 iken, bu oran 2018'de yüzde 0,3'tü.

Kaşgar'da yüzde 13 olan doğum oranı 2018'de yüzde 7.94'e düştü.

ABD'li antropolog ve sivil toplum aktivisti Adrian Zenz bu durumun bu düşüşün toplama kamplarından kaynaklandığının yüksek bir ihtimal olduğunu belirtti.

Bölgede her Uygur ailenin yanına bir Çinli verilmesi, doğum kontrolü, genç erkeklerin toplama kamplarına alınması ve insanların göçe zorlanması gibi sebeplerle nüfusun sürekli düşüşte olduğu belirtiliyor.

Doğu Türkistan'da artan Müslüman nüfusunu kendisine tehdit gören zalim Çin'in Müslümanları kısırlaştırma ve zorunlu kürtaja zorladığı da bildiriliyor.

Zulme Karşı Sessizlik

Zalim Çin'in ana hedefi olarak Doğu Türkistan'daki Müslümanları baskı ve asimilasyon politikaları ile tamamen İslam ve geleneklerinden kopararak Çinlileştirmeyi hedeflediği belirtiliyor. Zalim Çin'in resmi makamları da bu amaçlarını dünya kamuoyundan saklamıyor ve zulme devam ediyorlar. Ancak batılı ülkeler bile Doğu Türkistan meselesi üzerinden Komünist Çin'e yönelik samimiyetsiz kınamalarda bulunurken, bölgede bulunan Müslüman ülkelerin birçoğu Çin ile iyi ilişkilerinin bozulmaması için zulümlere karşı sessizliğini korumaya devam ediyor.

Dış ve İç Etkenlerin Kısacasında Sudan

● 29 EKİM

Halkın sömürgeciler ve darbeci yönetimlere karşı yıllardır verdiği mücadele, başta İsrail ve Körfez ülkelerinin etkisi ve son olarak yaşanan darbe girişimi... Sudan'daki gelişmeleri Mücahit Taş yazdı.

Muslim Port Haber Merkezi | Mücahit Taş

Osmanlı'nın Mısır'ı fethetmesinden sonra Sudan'da hâkimiyeti bulunan Func Devleti güneye doğru kayarak varlığını uzun süre sürdürdü. Dönemin Mısır valisi Kavalalı Mehmed Ali Paşa 1821'de Func Devleti'ni yenerek Sudan topraklarını ele geçirdi.

Ancak Mehmed Ali Paşa'nın Osmanlı'ya ihaneti ve Sudan halkını hiç memnun etmeyen bir takım siyasi hesaplarla Fansız ve İngilizlerle iş birliği yapması Sudan halkını rahatsız etti.

Muhammed Ahmed el- Mehdi adlı bir zatın başlattığı hareket Mısır ve İngiliz sömürge yönetimlerine karşı ayaklanmış ve Kızıldeniz'den Orta Afrika'ya kadar uzanan büyük bir İslam devletinin bir yüzyıl boyunca Sudan'da etkisini korumasını sağlamıştı.

Sudan daha sonra tekrar İngilizlerin hâkimiyetine girdi. Sudan halkı dönem dönem İngilizlere karşı isyan hareketleri başlatsa da ancak 1956'da bağımsızlığını elde edebildi. Sudan'da bağımsızlığın kazanıldığı 1956'dan bu yana son darbe ile birlikte 12 darbe girişimi yaşandı.

İngiltere'den bağımsızlığını 1956'da kazanan Sudan'da, İsmail El-Ezheri liderliğinde ilk demokratik ulusal hükümet kuruldu. 1957'de, İsmail Kibeyda liderliğinde bir grup subay ve askeri öğrencinin Ezheri'yi devirme girişimi, ülke tarihinin başarısız ilk kalkışması oldu.

Başarılı olan ilk kalkışma 1958'de Korgeneral İbrahim Abbud tarafından gerçekleştirilerek Milli Ümmet Partisi ve Demokratik Birlik Partisinin koalisyonundan oluşan seçilmiş hükümete karşı yapıldı. Ülkeyi yaklaşık 7 yıl yöneten Abbud, 1964'te geniş halk protestoları ile devrildi.

Halkın seçimle iş başına getirdiği hükümet, Tuğgeneral Numeyri, Komünist Parti ve Arap milliyetçilerine bağlı subayların birlikte gerçekleştirdiği darbe ile devrildi. Numeyri rejimine karşı ise 3 başarısız darbe oldu. 16 yıllık iktidarı bir halk ayaklanması ile 1985'te sona erdi.

Daha sonra kurulan sivil hükümet, Tuğgeneral Ömer el-Beşir'in 1989'da, Hasan et-Turabi liderliğindeki "Ulusal İslam Cephesi"nin yardımıyla askeri darbe sonucunda devrildi. Ömer el-Beşir'e karşı 1990 ve 1992 yıllarında iki başarısız darbe gerçekleştirilmişti.

Sudan'ın 2011 yılında ikiye bölünmesinden ve Güney Sudan'ın ayrı bir devlet olarak yoluna devam etmesinden sonra, giderek derinleşen ekonomik kriz, geniş halk kesimlerinde büyük bir öfke meydana getirmişti.

Ömer el-Beşir'in iktidara gelmesine destek veren Turabi, süreç içerisinde Sudan'daki yönetimin yozlaştığını belirttiği için El-Beşir ile yollarını ayırdı. 2001'de Beşir rejimi tarafından ev hapsine mahkûm edilen Turabi, 2003'te salıverilse de 2004'te yeniden gözaltına alındı.

Bir kaç yıl sonra gelen tepkileri hafifletmek için serbest bırakıldı. 5 Mart 2016'da vefat eden Turabi son nefesine kadar Beşir rejiminin yaşadığı yozlaşma, yolsuzluk ve adaletsizlikleri dillendirmeye, uyarıya devam etti.

Ömer el-Beşir kitlesel halk gösterilerinin ardından Askeri bir darbe ile devrildi. Beşir dönemi Savunma bakanı olan Avad bin Avf Askeri Geçiş Konseyi Başkanı sıfatıyla yemin ederek göreve başladı. Fakat halk baskısı nedeniyle 24 saat sonra istifa etmek zorunda kaldı.

Askeri Geçiş Konseyi'nin başkanlığını Korgeneral Abdülfettah el-Burhan üstlendi. Beşir'e karşı halk protestolarına öncülük eden partiler koalisyonu Özgürlük ve Değişim Bildirgesi Güçleri (ÖDBG) ile müzakerelere başladı.

Konsey ile ÖDGB arasında varılan mutabakata göre Ağustos 2019'dan itibaren 3 yıllık bir geçiş dönemi ön görülüyordu. Bu arada Sudan hükümeti ile Devrimci Cephesi bünyesinde bulunan 9 isyancı silahlı örgüt arasındaki çatışmaları sona erdiren Cuba Barış Anlaşması imzalandı.

Geçiş dönemi bu anlaşma gerekçe gösterilerek Askeri Geçiş Konseyi tarafından 3 Ekim 2020'den başlayarak üç yıl daha uzatıldı. Bu süre zarfında Geçiş Konseyine karşı askeriye içinden 3 başarısız darbe girişimi gerçekleşti.

Ömer el-Beşir'in görevden indirilmesinin ardından devlet başkanlığı yetkilerini üzerinde toplayan yetkili organ olarak Sudan Egemenlik Konseyi kurulmuştur. Konseyin başkanlığını Abdülfettah el-Burhan yürütmektedir. Konsey Başkanlık koltuğuna Abdullah Hamduk'u getirdi.

Hamduk, yönetimi ve üslubu ile halkı tarafından sevilen bir lider haline geldi. Fakat Suud ve BAE destekli Güvenlik Konseyi'nin gizli ajandasında Hamduk'a yer yoktu. Hamduk hükümetine büyüyen halk desteği askeri telaşlandırmıştı.

Bilindiği üzere Ömer el-Beşir Filistin davasına ve Hamas'a sonsuz destek veriyordu. Beşir iktidarının devrilmesinin ardından İsrail ile Sudan Egemenlik Konseyi arasında aralarında önce "Normalleşme Anlaşması" imzalandı.

Daha sonra Sudan'da Hamas'a uzun yıllar boyunca önemli bir gelir sağladığı düşünüldüğü ondan fazla şirket kapatıldı. İsrail ile ilişkileri yine Suud ve BAE ile yakın ilişkisi olan Hızlı Destek Gücü Komutanı Hamideti lakaplı General Muhammed Hamdan Daklu'nun kurduğu belirtiyor.

Hamideti'nin Sudan'ın gizli lideri olduğu ve Konseydeki gücünü her geçen gün artırdığı biliniyor. Haziran ayında Mossad şefi Yossi Cohen 'in uçağının Sudan'a geldiği ve Hartum'da Hamideti ile gizli bir görüşme gerçekleştirdiği ortaya çıkmıştı.

Bu görüşmenin ortaya çıkınca Başbakan Hamduk sert tepki göstermiş ve ABD Büyükelçiliği Maslahatgüzarı'na, Hamideti ile temaslarından duydukları memnuniyetsizliği aktararak ABD Başkanı Joe Biden'dan İsrail'e konuyla ilgili bir mesaj iletmesini talep ettiklerini aktarmıştı.

Walla internet sitesinin haberine göre İsrail ile Sudan arasında ilişkileri normalleştirme sürecinin başından bu yana Hamideti'nin, Sudan'daki özgün programını yürütmek için el-Burhan ve Hamduk'u atlatarak İsrail ile bağımsız iletişim kanalları kurmaya çalıştığı belirtildi.

Suud ve BAE'nin koordinasyonunda Hamideti'nin Sudan'da İslami hareketleri hedef alan baskı ve tutuklama operasyonlarını organize ettiği düşünülüyor.

Askeriye içerisinde İslami hassasiyete sahip askerleri darbe iddiaları ile tutuklatarak İslamcılarının tekrardan iktidara gelmesini engellemeye çalıştı.

Hamideti aynı zamanda Sudan'daki altın rezervlerinin kontrolünü elinde bulundurduğu için Sudan ordusunu etkisi altında tutuyor.

İsraili bir yetkili, "Israel Today" gazetesine verdiği demeçte ordu ve askeri komutanların Batı ve İsrail ile normalleşme ilişkilerini güçlendirme konusunda Hamduk'tan daha iyi olduğu ve darbeyi desteklediklerini belirtti.

Darbeyi Libya ve Tunus'ta olduğu gibi Sudan'da da İsrail karşıtı bir iktidarın önünü kesmek için İsrail'in taşeronu olan BAE ve Suud'a organize ettirdiği ortaya çıkıyor.

Dün gerçekleştirilen darbe sonrası açıklama yapan Abdülfettah el-Burhan, ülke genelinde OHAL ilan edildiğini ve geçiş dönemi konseyi ve hükümetin feshedildiğini açıkladı. Seçimlere kadar bağımsız hükümet ülke yönetimini üstlenecek ve seçimler 2023 yılının Temmuz ayında yapılacak.

MUSLIMPORT

 muslimport.com

   [/muslimport.com](https://muslimport.com)

 +90 535 921 45 31